

**Spalovna výrazně zatíží ovzduší.
Připojte se k petici!** **3**

**Téma: 50. mistrovství
České republiky v orbě** **4-5**

Kameny zmizelých 2023 **10-11**

Úvodník

Vážení spoluobčané,

prázdniny jsou u konce a školy opět otevírají brány svým žákům. Hlavně pro prvňáčky je to slavnostní chvíle. V některých školách bude začátek školního roku ještě slavnostnější.

Zatímco Gymnázium Josefa Ressela finišuje s přípravami oslav 160. výročí založení, střední zemědělská škola chystá tradiční výstavní dny. A nejen to. Na pozemcích školního statku ve Vestci se koncem září koná 50. mistrovství České republiky v orbě. Tato akce je hlavním tématem zářijového zpravodaje a určitě stojí za to si o ní přečíst více. Právě v Pardubickém kraji je vhodné tuto činnost připomínat, neboť v nedalekém Rybitví žili bratřenci Veverkové, vynálezci legendárního ruchačky, takže náš kraj je vlastně tak trochu kolébkou moderní orby. Už pro dávné Slované bylo obdělávání polí životně důležité. Orba pluhem byla považována za technologický pokrok a všichni věděli, jaké bohatství nám díky ní může půda přinést. Lidová moudrost říká, že „kdyby nebylo oráče, nebylo by bohatče“. Na mistrovství se lze na vlastní oči přesvědčit, že i když dnes není tato polní práce tak fyzicky náročná jako v minulosti, rozhodně není jednoduchá, musí se umět a zaslouží respekt.

Platí ale také, že „nejen chlebem živ je člověk“ a po práci je třeba dopřát si nějakou legraci, čili zábavu. A září vám těch akcí nabízí celou řadu: koncerty, přednášky, výšlapy, závody... Namátkou mohu jmenovat Noc literatury v Mlsném peciválovi nebo Lesní slavnost na Čertově skalce. Opět se uskuteční zážitkový den pro seniory Dokud se zpívá, čekají nás Dožínky, Den otevřených památek a samozřejmě festival Chrudim (o)žije, který si získává každým rokem více příznivců. Na přípravě těchto akcí se podílí celá řada subjektů. Už zmíněný Mlsný pecivál, Městské lesy, Zdravé město Chrudim, DDM a mnozí další. Velkou zásluhu na rozvoji kulturního života ve městě má především Chrudimská beseda. O její historii a vývoji se dočtete v článku Chrudimská nej, kde najdete jména celé řady osobností působících ve městě, lidí, kteří věřili tomu, že „Člověk se rodí jako divoch, ale díky kultuře se povznáší nad šelmu“, a snažili se tedy sebe i své spoluobčany povznést. I dnes je zde plno takových osobností; některá jména zůstanou v paměti pro příští generace, jiná budou zapomenuta, přestože jejich nositelé mají stejně velké zásluhy, nebo možná i větší... Jím všem patří velký dík za jejich práci, nebo dokonce dobrovolnou činnost, v duchu hesla Město a lidem.

Doufám, že začátek podzimu nám všem přinese krásné počasí a spoustu zážitků, ať už na kulturních akcích nebo třeba při procházkách lesem. Dětem přeji šťastné vykročení do nového školního roku a prvňáčkům, aby se jim ve škole líbilo a chodili tam rádi.

Těším se, že se po prázdninách s mnohými z vás opět uvidím na některé z akcí nebo třeba 6. září na tradičním posezení v Galerii.

František Pilný, váš starosta města Chrudim

Dožínky

30. ročník folklórního festivalu

1.–3. 9.

Klášteřní zahrady

Lenka Filipová

1. 9. od 19 hod.

Klášteřní zahrady

Taneční kurzy 2023

8. 9. od 17 a 20 hod.

Muzeum Chrudim – Fibichův sál

Lesní dětské kino na Báře

Kocour v botách: Poslední přání

8. 9. od 20 hod.

Den památek

9. 9. od 9 do 17 hod.

Chrudim (o)žije

9. 9. od 18 hod.

Na koho to slovo padne

14. 9. od 19 hod.

Divadlo Karla Pippicha

Chrudim na cestách:

Bouzov, Javoříčská jeskyně

19. 9. od 7.30 hod.

Simona Blahutová

vernisáž 20. 9. od 17 hod.

Výstavní síň Chrudim

v Divadle Karla Pippicha

Jazz ve Vinárně:

Petr Zeman Quartet Jazz

20. 9. od 19 hod.

Musica Dolce Vita

21. 9. od 19 hod.

Muzeum Chrudim – Fibichův sál

Tik Tik

25. 9. od 19 hod.

Divadlo Karla Pippicha

VII. řádné zasedání

Zastupitelstva města Chrudim

18. 9. od 16 hodin

ve velké zasedací místnosti

ve 2. patře budovy MěÚ

v Pardubické ul. 67

Příští uzávěrka:

13. září 2023

Diamantové svatby

Dne 6. července oslavili diamantovou svatbu, šedesát let společného života, manželé Marie a Jaroslav Hájkovi. Mnoho zdraví, štěstí a rodinné pohody popřál manželům starosta města pan František Pilný.

Dne 12. srpna oslavili diamantovou svatbu manželé Jana a Josef Pospíšilovi. Do dalších společných let popřála oslavencům hodně zdraví, štěstí a životního optimismu zastupitelka města paní Šárka Trunečková.

S velkým blahopřáním se připojuje i Komise pro občanské záležitosti.

Renata Toufarová, tajemnice KPOZ

Vítání občánků

V pondělí 26. června 2023 proběhlo v městské obřadní síni vítání dvanácti nových občánků do života.

Novými Chrudimáčky se stali: Mikoláš Čejgl, Matěj Janda, Martin Koreček, Sofie Chvojková, Lída Nevšimalová, Tereza Šonská, Václav Žaloudek, Jáchym Dohnal, Vilém Ament, Šimon Pešek, Tomáš Jílek a Ella Laštůvková.

Zdraví, štěstí a jen vše nejlepší do dalšího života jim popřála zastupitelka města paní Šárka Trunečková. Pěkným kulturním vystoupením přispěly děti z Mateřské školy Strojařů, vedené paní učitelkou Monikou Jeníčkovou. Na varhany celou slavnost doprovodila MgA. Iva Ryzová. Krásný dárek pro budoucí čtenáře opět věnovala Městská knihovna Chrudim.

Renata Toufarová, tajemnice Komise pro občanské záležitosti

Spalovna výrazně zatíží ovzduší. Připojte se k petici!

Spalovna v Rybitví je od roku 2004 uzavřena. Společnost AVE CZ se již léta snaží nejen o obnovení provozu, ale také o zahájení spalování průmyslových a nebezpečných odpadů.

Lokalita není tak vzdálena, jak se může zdát. Do centra Chrudimi je to vzdušnou čarou 12 km, do Markovic 10 km a do Medlešic pouhých 8 km.

Ministerstvo životního prostředí nově vydalo k záměru kladné stanovisko, ale samo říká, že by šlo o zvlášť velký zdroj znečištění ovzduší. V okolí již „kazí vzduch“ chemičky Paramo či Synthesia nebo tepelné elektrárny Chvaletice a Opatovice. Navíc je spalovna velmi naddimenzována, spalovat má až 20 tis. tun odpadu ročně, což nutně znamená svážení odpadu nejen z celé ČR, ale i ze zahraničí a s tím spojené tisíce kamiónů v ulicích okolních obcí.

Investoři ale ještě vyhráno nemají a stále jim chybí řada povolení. I proto vznikla petice mající za cíl projednání v Senátu, ke kterému je ale třeba sehnat minimálně 10 tisíc podpisů. Za peticí stojí nejblíže obce, jako jsou Pardubice, Láně Bohdaneč, Rybitví

a Srnojedy. Chrudim není Ministerstvem životního prostředí brána jako dotčené území, proti čemuž jsem se v minulosti opakovaně ohradil. Ani to nám ale nebrání se k petici svým podpisem připojit.

Region Pardubicka, jehož faktickou součástí je i Chrudim, je jednou z nejprůmyslovějších oblastí ČR a jeho ovzduší je již dnes silně negativně ovlivněné průmyslem. Jako jeho obyvatelé jsme zdravotně zatíženi velkými chemičkami, elektrárnami na fosilní paliva a další těžkou průmyslovou výrobou.

V důsledku jsou obyvatelé Chrudimě již dnes více než jinde ohroženi karcinogeny a je zde zvýšený výskyt rakoviny, na což upozorňuje jak Světová zdravotnická organizace WHO, tak i naše ministerstva životního prostředí a zdravotnictví. Zahájení provozu spalovny nebezpečných a průmyslových odpadů by mělo za následek další zhoršení kvality ovzduší v našem městě.

Za sebe i za město, kde jsem zodpovědný za témata již tak zatíženého životního prostředí, nesouhlasím se spuštěním provozu, který svou kapacitou mnohonásobně překračuje potřeby Pardubického kraje.

Jen pozor! Neplést si s projektem ZEVO, jakožto zařízením na energetické využití odpadu v elektrárně Opatovice. Tomuto projektu vyjádřilo Zastupitelstvo města Chrudim podporu a vítá ho, namísto skládkování, jako možné koncové zařízení na zpracování zbytkového komunálního odpadu.

Petici je možné do konce září podepsat v Turistickém informačním centru v budově Staré radnice na Resselově náměstí čp. 1.

Děkuji.

Aleš Nunvář, radní pro životní prostředí

Pouliční festival Chrudim (o)žije

Letos opět ožije centrum města a přilehlé ulice vystoupeními hudebníků, artistů, zpěváků, tanečníků a dalších účinkujících. V sobotu 9. září se od 18 do 23 hodin bude konat třetí ročník pouličního festivalu, jehož smyslem je užít si veřejný prostor a propojit v jednom dni zábavu pro návštěvníky s místními obchody, kavárnami, restauracemi a bary. Zapojuje se také Muzeum loutkářských kultur, Muzeum barokních soch, městská knihovna nebo Hurá music ProStory, R-klub a mnoho dalších, kteří jsou součástí programu.

Máme domluvenou akrobatickou pouliční show, těšit se můžete na živé sochy, divadlo, DJ's party, sportovně-relaxační zónu, tanečníru s brazilskými, kubánskými a španělskými tanci... Všechno neprozrazujeme, uvidíte sami, nechte se překvapit.

Akce je organizována ve spolupráci s Chrudimskou besedou, které děkuji, že se mnou její ředitel a zaměstnanci šli do rizika prvního ročníku, nápad mi pomohli realizovat a v dalších ročnících rozvíjet.

Děkujeme také vám, návštěvníkům, že vás chodí čím dál víc. Těšíme se na další setkání.

Jana Švecová, obchod Mlsný pecivál

50. mistrovství České republiky v orbě

V sobotu 30. září 2023 se bude na pozemcích školního statku Střední školy zemědělské a Vyšší odborné školy v Chrudimi konat 50. mistrovství České republiky v orbě. Součástí bohatého programu bude kromě slavnostního zahájení na Resselově náměstí a průvodu oráčů i tradiční výstava v areálu školy.

Historie orby a soutěží

Jak to začalo? V letech 1824–1827 bratřenci František a Václav Veverkové z Rybitví nedaleko Pardubic odzkoušeli své ruchadlo, ale dalších více než 50 let trvalo, než byl jejich primát potvrzen. Podíleli se na tom také chrudimští ředitelé hospodářské školy, Jan B. Uhlíř a Adolf Eckert.

Adolf Eckert (archiv Regionálního muzea Chrudim)

Snaha o sdružování českých oráčů a zkvalitňování jejich práce má v českých zemích dlouhou tradici – první písemně doložená soutěž v orbě na území Čech se konala v roce 1855, a to při příležitosti regionální zemědělské výstavy.

Jak je uvedeno v dokumentech oráčské společnosti, v návaznosti na danou situaci byla v roce 1961 založena Společnost pro orbou, která se ujala organizování soutěží. Již v prvním roce se uskutečnilo první mistrovství republiky v orbě, a to v Čáslavi. Následně se dva čeští oráči zúčastnili mistrovství světa v Nizozemsku. Při této příležitosti byli zástupci československé výpravy kontaktováni členy výboru Světové organizace oráčů, jejímž členem se Česká republika stala v roce 1962. Čeští oráči jsou členy WPO (World Ploughing Organization) od roku 1962 a od té doby se zúčastňují soutěží mistrovství světa v orbě a dále Mistrovství Evropy, které zaštiťuje European Ploughing Federation (EPF).

První oficiální mistrovství Československa se konalo v roce 1963 ve Stříbře. Poté následovalo každý rok mistrovství republiky až do roku 1974 (v roce 1968 se soutěž nekonala vzhledem k počátku okupace naší republiky spojeneckými vojsky Varšavské smlouvy). Národní soutěže v orbě v předcházejícím období předcházelo mnoho krajských oráčských soutěží, které se těšily velké pozornosti nejenom samotných oráčů, ale i zájmu zemědělské veřejnosti. Od roku 1974 již nebyla mistrovství republiky organizována pravidelně každý rok, ale s různými odstupy. Rovněž aktivní spolupráce s WPO byla v důsledku politické situace v tehdejší ČSSR přerušena.

Obnovení aktivní činnosti Společnosti pro orbou nastalo v roce 1990, aktivní spolupráce s WPO se datuje od roku 1991. Po změně politického režimu Společnost pro orbou úspěšně zorganizovala mistrovství Evropy v orbě otočnými pluhy v letech 1991 a 1997. Po roce 1993, kdy byla rozdělena naše republika, se rozdělila i oráčská společnost a členská část se přejmenovala na Společnost pro orbou České republiky.

Hlavním cílem Společnosti pro orbou ČR je získávat nejnovější poznatky v oboru zpracování půdy a zejména prosazovat kvalitní orbou v praxi. K tomu organizuje a využívá vlastní soutěže v orbě, přednášky o metodách zpracování půdy a instruktáže soutěžní orby. Nejlepší oráči z tuzemského mistrovství se potom účastní mezinárodních soutěží. Jedná se o mistrovství světa, kde se

soutěží v kategorii klasických jednostranných pluhů a v kategorii oboustranných otočných pluhů v orbě strniště a louky. Dále se každoročně koná mistrovství Evropy.

Velkým oceněním kvalitní a organizační práce pro Společnost pro orbu bylo přidělení uspořádání MS v roce 2005, které se konalo na pozemcích České zemědělské univerzity v Praze-Suchbátě. Důležitým mezníkem se stal rok 2015, kdy se poprvé uskutečnily dvě krajské soutěže na pozemcích tří krajů. Jednalo se o 1. otevřené mistrovství v orbě Pardubického kraje, které se uskutečnilo v katastru obce Vidlatá Seč, a 1. otevřené mistrovství Libereckého a Středočeského kraje, které se uskutečnilo v obci Všeň na rozhraní dvou krajů. V Pardubickém kraji nemáme letos soutěž poprvé. V Nabočanech se 13. června 2023 konalo 2. československé mistrovství v orbě koňmi a hned druhý den 5. otevřené mistrovství Pardubického kraje v orbě.

Ludmila Kabelová, Střední škola zemědělská a VOŠ Chrudim

Základní pravidla soutěžní orby

Soutěže organizované a zaštiťované Společností pro orbu se řídí mezinárodními pravidly dle WPO. Soutěží se v orbě s 2radličnými nebo 3radličnými pluhy, které mohou být buď konvenční, nebo otočně oboustranné. Velikost soutěžního pozemku je 2000 m², kdy délka je 100 m a šířka podle typu pluhu. S konvenčními pluhy je orán obdélníkový pozemek, s otočnými pluhy lichoběžníkový. Celková doba soutěžní orby je 3 hodiny.

Kromě hlavních kategorií soutěží pořádá také Společnost pro orbu soutěž v kategoriích orby koňmi, historickou technikou a víceradličnými pluhy.

Hloubka orby je vždy určena před vlastní soutěží. Komise rozhodčích hodnotí mnoho kritérií, například dodržení hloubky orby, odříznutí skývy po celé délce, přímost brázd, stejnoměrnost, dobré zaklopení plevelů a organických zbytků a také celkový vzhled. Vyjadřuje to i přání zdaru, kdy je mezi oráči typický pozdrav: „Rovná brázda!“

(zdroj: <https://orba-cr.cz>)

Jubilejní 50. ročník

V sobotu 30. září se bude konat na pozemcích školního statku Střední školy zemědělské a Vyšší odborné školy v Chrudimi 50. mistrovství České republiky v orbě. Jedná se o pozemek, který se nachází po levé straně při výjezdu z Chrudimi na Vestec. Místa pro parkování návštěvníků budou zajištěna.

V pátek 29. září budou od 10 hodin probíhat tréninky. Vlastní soutěž začne v sobotu v 10 hodin, každý oráč si předem vylosuje soutěžní parcelu. Součástí celého klání bude slavnostní zahájení na Resselově náměstí v sobotu v 8.30 hodin a následný odjezd oráčů v průvodu Širokou ulicí na soutěžní parcely. Ve stejný čas bude probíhat 19. mistrovství ČR v orbě koňmi a 13. mistrovství ČR v orbě historickou technikou. Zajištěn bude doprovodný program a výstava zemědělské techniky. Na školním statku budou umožněny prohlídky stájí a zvířat, v areálu školy budou probíhat v pátek i v sobotu tradiční výstavní dny.

Akce je pořádána pod záštitou ministra zemědělství Marka Výborného a starosty města Chrudim Františka Pilného. Mistrovství se koná s podporou Pardubického kraje a sponzorů.

Ludmila Kabelová

Výstavní dny

V pátek 29. a v sobotu 30. září proběhnou v areálu Střední školy zemědělské a VOŠ Chrudim tradiční výstavní dny, každý den od 8 hodin, v pátek do 17 a v sobotu do 15 hodin. Chovatelské, zahrádkářské a ekologické expozice budou k vidění v areálu školy i školního statku, dále můžete zhlédnout výstavu osiv a sadby, malé i velké mechanizace, obrazů a keramiky. Pro děti bude připravena soutěžní naučná stezka. Zájemci jsou srdečně zváni.

Odbor investic informuje

V srpnu byla dokončena oprava autobusové zastávky v Pardubické ulici. Zahrnovala demontáž původní azbestocementové střešní krytiny (včetně její likvidace na specializované skládce), kterou nahradila nová z ocelových trapézových plechů, obroušení ocelové konstrukce a nový nátěr. Zhotoveny byly nové pevnostní omítky zděného soklu včetně ochranného nátěru před graffiti, vyměněny skleněné výplně bočních stěn a instalovány nové dřevěné lavice.

V srpnu začaly práce na statickém zajištění a novém odkanalizování dvora Staré radnice čp. 1. Budova je nemovitou kulturní památkou. Ve zdivu se nachází svislé tahové a šikmé smykové trhliny. V rámci statického zajištění bude provedeno příčné a podélné ztužení objektu táhly a vyztužení trhlin dodatečnou helikální vyztuží. Rovněž dojde k zajištění podpěrných sloupů pavlače pomocí mikropilot do základů těchto sloupů. Na akci bylo požádáno o finanční prostředky z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón poskytovaných Ministerstvem kultury ČR.

V prázdninových měsících byla realizována sanace opěrné stěny v Široké ulici. Na opěrné stěně došlo ke vzniku trhlin a posunu celé stěny. Na základě geologického průzkumu a následné projektové dokumentace na statické zajištění byly provedeny odvodňovací vrty. Dalším prvkem sanace bylo tahové spojení rozvírající se dilatační spáry ke kolmé stěně pomocí vyztuže a chemických kotev. Závěrem proběhlo plombování cementové jádrové omítky a barevná retuše.

Na místních komunikacích v Olbrachtově ulici a v ulici Generála Uchytily byla obnovena obrusná vrstva. Dále byla zahájena oprava části komunikace v Koželužské ulici.

Na zámku v Medlešicích, který je kulturní památkou, probíhal v rámci projekčních prací v letních měsících restaurátorský sondážní průzkum maleb obytného podkroví v mansardě a stropů v 2NP. Ve všech mansardových místnostech byly identifikovány dekorativní malby z barokního období a souvrství mladších dekorativních maleb, včetně šablonových. V mansardových místnostech z první poloviny 19. století byla nalezena kompletní šablonová výmalba.

Na základní škole Dr. Peška byly vyměněny páteřní rozvody. Na dalších školských objektech probíhaly opravy a výmalby.

Z vítězných návrhů občanů v rámci participativního rozpočtu byla dokončena Habříkova stezka poznání a přátelství – podél cest z Topole k Větrníku, k řece a přes Habrov byly umístěny interaktivní dřevěné prvky, vztahující se k přírodě, pro radost i pro poučení.

Dále byla vybudována venkovní tělocvična v místní části Markovice. Workoutové hřiště tvoří prvky pro komplexní protažení a posílení těla.

Adéla Marková, Odbor investic

Evropský týden mobility (ETM) a Evropský den bez aut (EDBA) je po roce opět zde

Letošní ročník zastřešuje téma „Neplýtvěj energií: Kombinuj a jed!“. Kampaň již tradičně proběhne po celé Evropě ve dnech 16.–22. září a završí ji Den bez aut.

Prvnáčky našich základních škol i letos navštíví strážníci městské policie, aby si společně připomněli zásady bezpečného přecházení. Máme pro ně nachystaný drobný reflexní dárek. Besedy se strážníky Městské policie Chrudim proběhnou i ve čtvrtých třídách. Zde se zaměříme především na bezpečnou jízdu na kole.

Akce pro veřejnost:

sobota 16. září

Klub českých turistů připravil na tento den výšlap Nasavrky – Žumberk v délce 10 km. Na ranči v Prostějově bude společné opékání špekáčků. Více informací u KČT.

Městská knihovna Chrudim ve spolupráci s Českým červeným křížem připravila v rámci kampaně Evropského týdne mobility a Evropského dne bez aut přednášku nejen o mobilní aplikaci Záchranka s názvem *Zachraňte život!!!* Mobilní aplikaci Záchranka

v případě nouze jednoduchým způsobem kontaktujete Zdravotnickou záchrannou službu či Horskou službu. Zároveň záchranářům odešlete svou přesnou polohu a další užitečné informace, které slouží pro vaši záchranu. Přednáška se koná v městské knihovně v sobotu 16. září od 9.00 hodin.

pondělí 18. září

Kolo pro Afriku od 14.00 do 18.00 hodin na Resselově náměstí před budovou MěÚ Chrudim

Pokud máte doma starší jízdní kola a nevíte, co s nimi, můžete je darovat dětem do Afriky. V centrálním skladu v Ostravě, kam se darovaná kola odváží, dokáží starému kolu vdechnout nový život a přetvořit jej v nástroj pomoci druhým. Opravená kola se dále převáží do africké Gambie. Budeme se těšit na i mírně poškozená kola, cyklonářadí, přilby, reflexní vesty, náhradní díly apod.

středa 20. září

Pojďte do přírody směr Stolany – Chrudim, to je 8kilometrová trasa připraveného výšlapu Klubu českých turistů. V Geoparku Železné hory najdete lom plný zkamenělin. Více informací u KČT.

Od 16.00 do cca 18.30 hodin na dopravním hřišti v Městském parku je připravena akce „**Na kolo jen s přílbou**“. Vstupenkou bude cyklistická přílba a kolo. V závěru proběhne slosování o drobné ceny. Pro děti i pro rodiče budou připravena stanoviště partnerů: Besip, Městské policie Chrudim, Českého červeného kříže apod. Akce se bude konat pouze v případě příznivého počasí.

pátek 22. září

Den bez aut 2023 – společnost Arriva Východní Čechy, a. s. připravila ve spolupráci s městem Chrudim pro cestující jízdné v rámci MHD zdarma.

V průběhu celého týdne jsou připraveny akce i v našich mateřských školách. Ty jsou zaměřeny především na děti a jejich rodiče navštěvující daná zařízení (např. MŠ Dr. J. Malíka – program *Tady bydlí děti*, MŠ Strojářů – *Na červenou stůj*, cyklovýlet do Medlešic apod.).

Zelený dům Chrudim připravuje i tradiční vycházkové rozjímání a putování chrudimským Městským parkem. Dle počasí bude akce spojena s promítáním o přírodě, více informací najdete na www.zelenydom.estranky.cz.

Podrobnější, případně doplněný program najdete na webových stránkách města chrudim.eu/zdrave-mesto nebo na facebooku Zdravého města Chrudim.

Šárka Trunečková, Zdravé město Chrudim

Rozkvetlé město 2023

To nám ta naše Chrudim pěkně rozkvetla! Už jste přihlásili svá rozkvetlá okna? A sousedova zahrádka taky pěkně kvete? Přihlaste ji do soutěže... Stačí málo, a my budeme čekat na vaši přihlášku. Máte se určitě čím pochlubit.

Soutěž je určena pro všechny obyvatele našeho města, jeho městských částí a také pro firmy, restaurace, kavárny, cukrárny či prodejny sídlící v Chrudimi. Nominovat účastníky může každý z vás. Uzávěrka přihlášek je 15. září.

Dejte tak sobě nebo svému favoritovi možnost zapojit se do soutěže a získat pamětní list, dárkové poukázky do zahradnictví a drobné ceny. Stačí vyplnit formulář prostřednictvím Mobilního rozhlasu nebo v Turistickém a informačním centru.

Více informací najdete na https://1url.cz/@rozvetle_mesto_2023. Do soutěže můžete na adresu sona.polakova@chrudim-city.cz zasílat i vlastní fotodokumentaci. Těšíme se na vaše nominace!

Soňa Poláková, Zdravé město

Dotace – vrcholový sport

Zastupitelstvo města Chrudim schválilo dne 19. 6. 2023 usnesením č. Z/48/2023 přidělení dotací na vrcholový sport na rok 2023 takto:

MFK Chrudim a. s. 260 000 Kč;
 Atletika Chrudim, z. s. 30 000 Kč;
 FK Chrudim, z. s. 160 000 Kč.

Kateřina Petriláková,

Odbor školství, kultury, sportu a památkové péče

Přidělení dotací

Přidělení sportovních dotací na rok 2023 ve výši nad 50 tis. Kč schválilo Zastupitelstvo města Chrudim usnesením č. Z/38/2023 ze dne 29. 5. 2023.

Subjekt	Název	Schválená částka
Taneční klub BESTA Chrudim z. s.	taneční sport	155 400 Kč
Městský fotbalový klub Chrudim, z. s.	fotbal	429 000 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	basketbal	35 400 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	sportovní gymnastika	111 293 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	moderní gymnastika	86 437 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	MTB cyklistika	19 050 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	mažoretky	52 670 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	sokolská všestrannost	35 320 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	házená chlapců a děvčat	327 070 Kč
FK Chrudim, z. s.	futsal	277 910 Kč
Atletika Chrudim, z. s.	atletika	234 200 Kč
MD dance studio Chrudim, z. s.	tanec	95 400 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	stolní tenis	32 200 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	aerobik	49 600 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	florbal	218 345 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Chrudim	volejbal	13 440 Kč
Hokejový klub Chrudim, z. s.	hokej	571 025 Kč
Celkem		2 743 760 Kč

Burza práce pro osoby se zdravotním postižením

Úřad práce ČR, kontaktní pracoviště Chrudim, pořádá Burzu práce pro osoby se zdravotním postižením, která se bude konat v pátek 6. 10. od 8.00 do 11.00 hodin v prostorách kontaktního pracoviště ÚP ČR Chrudim, Pardubická 310. Akce je určena především osobám se zdravotním postižením z řad uchazečů o zaměstnání, ale i partnerům, kteří pracují v oblasti poradenství a zaměstnávání právě těchto osob. Burzy se zúčastní organizace zabývající se problematikou zaměstnávání osob se zdravotním postižením, zaměstnavatelé, neziskové organizace a organizace státní správy. Součástí burzy práce bude i poradenství, které návštěvníkům poskytnou zástupci Úřadu práce ČR. Cílem akce je usnadnění vstupu osobám se zdravotním postižením na otevřený trh práce.

Bližší informace poskytnete:

Věra Mariánková, tel. 950 119 471, e-mail: vera.mariankova@uradprace.cz;

Markéta Pětivoká, tel. 950 119 472, e-mail: marketa.petivoka@uradprace.cz.

Jana Bezdičková, ředitelka kontaktního pracoviště ÚP ČR Chrudim

Plán CSSP na září

Posezení s hudbou a tancem

14. 9. od 16 hodin

Hraje skupina pana Zdeňka Škvařila.
Městská restaurace

Arteterapie

Přednáší Ing. Eva Mašínová.

klub seniorů v Městském parku

první skupina 8. a 22. 9. od 9 hodin

druhá skupina 8. a 22. 9. od 12 hodin

Věra Martinová v Chrudimi

Věra Martinová se skupinou Meritum vystoupí v rámci benefičního koncertu pořádaného obecně prospěšnou společností Rytmus Východní Čechy. Vystoupení se uskuteční ve čtvrtek 12. října 2023 od 19.00 hodin v Divadle Karla Pippicha v Chrudimi. Vstupenky na vystoupení jsou v prodeji v pokladně divadla, v Informač-

ním centru na Resselově náměstí a on-line na www.chrudimskabeseda.cz.

Výtěžek koncertu bude použit na podporu lidí se zdravotním znevýhodněním.

Rytmus Východní Čechy, o. p. s. podporuje lidi se zdravotním znevýhodněním v hledání práce, samostatném bydlení a v rozšiřování dovedností. Působí v celém Pardubickém kraji již více než 20 let.

*Kristýna Košvancová,
Rytmus Východní Čechy, o. p. s.*

Noc literatury

Městská knihovna, Muzeum loutkářských kultur a Mlsný pecivál si vás dovolují pozvat na Noc literatury.

Projekt organizují Česká centra (již od roku 2006, v roce 2013 se připojil SKIP – Svaz knihovníků a informačních pracovníků) ve spolupráci s EUNIC Praha (Asociace národních kulturních institutů zemí EU), zahraničními ambasádami v České republice a nakladatelstvím Labyrint. Cílem Noci literatury je zvýšit zájem veřejnosti o současnou evropskou literaturu a její myšlenkové a tvůrčí proudy. Rovněž poukazuje na význam multilingvismu a překladů z velkých i malých jazyků.

Noci literatury se účastní i mnoho evropských a mimoevropských měst. V Chrudimi budeme číst ve středu **20. září od 18 hodin v Mlsném peciválovi**. Texty současných evropských autorů nám představí a hudebně doprovodí zpěvák skupiny Vypsaná fiXa Michal Mareš alias Márdi.

Srdečně vás zveme na netradiční čtení v krásném prostředí Mlsného pecivála.

Za pořadatele Jana Hamplová

Oslavy 160 let gymnázia se blíží!

V pátek 6. října v 10 hodin se otevře budova Gymnázia Josefa Ressela v Chrudimi hostům a návštěvníkům oslav 160. výročí založení této střední školy. Své hosty přivítá v krásném novém žlutém kabátu. Žáci a učitelé gymnázia připravili bohatý program.

V pátek bude od 10 hodin do 18 hodin otevřena kavárna ve školní jídelně, kde bude možné si posedět a popovídat třeba s bývalými spolužáky či kantory, dále bude připravena výstava tabel, úspěchů žáků nebo výtvarných děl. Program doplní setkání bývalých učitelů gymnázia ve 14 hodin ve sborovně školy a tančírna v krásném sále v přízemí, která začíná v 17 hodin.

Program bude pokračovat v sobotu od 14 do 18 hodin. Všechny prostory budovy si bude možné prohlédnout a posezení v kavárně bude samozřejmě zachováno i pro sobotní návštěvníky.

Na všechny hosty se těší a srdečně zvou zaměstnanci a žáci GJR Chrudim.

Klára Jelínková, ředitelka školy

Nová ředitelka ZŠ U Stadionu

Od 1. srpna je novou ředitelkou Základní školy U Stadionu v Chrudimi paní Ing. Iveta Horčíčková. Ta ve vedení školy vystřídá dlouholetého ředitele Mgr. Jindřicha Vyhnánka, jenž na svou funkci rezignoval.

Novou ředitelku jmenovala Rada města Chrudim po předcházejícím konkurzním řízení, vybrána byla ze čtyř vhodných kandidátů. Na radnici jí poté spolu s přáním pracovních úspěchů v nové práci předal jmenovací listinu starosta města František Pilný.

Základní škola U Stadionu je koncipována jako sportovní škola. Na 1. stupni jsou v každém ročníku dvě paralelní třídy, na 2. stupni tři paralelní třídy, z nichž dvě jsou sportovně zaměřené. Od šestého ročníku si žáci mohou zvolit třídu s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na atletiku, kromě toho je ve škole zřízena početná sportovní skupina s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na kopanou.

Přejeme paní ředitelce hodně elánu při výkonu této náročné funkce.

red

Organizace školního roku 2023/2024

Období školního vyučování ve školním roce 2023/2024 začne v pondělí 4. září 2023 a bude ukončeno v pátek 28. června 2024.

Termíny prázdnin jsou pro školní rok 2023/2024 následující:

podzimní prázdniny: čtvrtek 26. října a pátek 27. října 2023.

vánoční prázdniny: od soboty 23. prosince 2023 do úterý 2. ledna 2024.

pololetní prázdniny: pátek 2. února 2024.

jarní prázdniny pro okres Chrudim: od pondělí 11. do neděle 17. března 2024.

velikonoční prázdniny: čtvrtek 28. března 2024.

hlavní prázdniny: od soboty 29. června do neděle 1. září 2024.

Veronika Straková,
vedoucí oddělení školství

Digitální odysea v knihovně aneb jak na chytrý telefon a tablet

Chrudimská knihovna se zapojila do projektu Digitální odysea, který je realizován ve spolupráci se Sdružením knihoven ČR, Moudrou sovičkou z. s., Nadací Vodafone Česká republika a Elpidou o. p. s.

Připravili jsme pro vás kurzy, které jsou určeny pro osoby starší 65 let. Naučíme vás ovládat tablet či chytrý telefon a bezpečně se pohybovat na internetu.

První kurz proběhne v pátek 15. září od 13.00 hod. pod vedením lektora z Moudré sovičky z. s.

Další kurzy se budou konat 4. října, 1. listopadu a 29. listopadu vždy od 9 do 13 hodin. Všechny kurzy proběhnou v učebně v Městské knihovně ve Filištínské ulici. Lektorkou bude Jana Hamplová.

Přineste si svá nabitá mobilní zařízení. Kdo takovéto zařízení nemá, tomu k vyzkoušení

poskytneme mobilní telefon s datovým tarifem, který můžeme půjčit domů. Nabízíme i individuální poradenství.

Přihlášky přijímáme e-mailem na adrese hamplova@knihovna-cr.cz nebo na telefonu 736 656 456. Neostýchejte se a přijďte mezi nás!

Jana Hamplová, ředitelka

Slavoj hledá nové členy

Smíšený pěvecký sbor Slavoj Chrudim hledá nové členy. Kvalifikační věk od 18 do 100 let, nadšení pro zpěv a chuť se zapojit do skvělé party. Vítány jsou sopránky, altky, tenoři i basy. Zkoušíme každou neděli ve Spolkovém domě v Chrudimi. Více informací na www.slavojchrudim.cz.

Kamil Dubský

Nejrychlejší Chrudimák

Pro všechny chlapce a dívky z Chrudimi a okolí pořádáme ve středu 27. 9. od 15 hodin na atletickém stadionu Emila Zátopka v Chrudimi závody v běhu na 60 metrů, a to v kategoriích ročníků 2008–2017 a mladší.

Ve středu 27. 9. začne prezentace od 14.00 hodin dle časového harmonogramu uvedeného na www.atletikachrudim.cz. První tři v každé kategorii obdrží pohár, diplom a cenu. Všichni závodníci budou zařazeni do bohaté tomboly, kde můžou vyhrát hodnotné ceny.

Závod se koná za podpory města Chrudim a Vodafone Czech Republic a. s. Srdečně vás zveme. Více informací na www.atletikachrudim.cz.

Petr Juliš, Atletika Chrudim, z. s.

Pěstování hub a jejich zpracování

Zahrádkáři ZO Chrudim-město pořádají přednášku na téma Pěstování hub a jejich zpracování, která se koná dne 23. září v prostorách jídelny Střední zemědělské školy v Chrudimi. Přednáší Jiří Paseka z Luže-Dolů.

Miroslava Kadlecová,
ZO ČZS Chrudim-město

Palučiny i pro rodiny

Lesní klub Palučiny již osmým rokem nabízí dětem z Chrudimi a blízkého okolí předškolní a školní vzdělávání v přírodě, v zázemí tábořiště Palučin. Ve školním roce 2023/24 rozšiřujeme nabídku o pravidelná setkávání pro rodiny s dětmi do 4 let, kterým je blízká filozofie lesních mateřských škol – pobyt dětí venku za každého počasí, klacky, bláto, lezení na stromy nebo třeba vyřezávání s nožem.

Setkávání bude probíhat vždy ve čtvrtek od 9.00 do 11.30 hod.

Program setkání: ranní kruh s písničkami, básničkami a hrami – společná svačina – výprava do lesa, hry, vyrábění z přírodních materiálů, vaření na ohni – závěrečný kruh. Blíže informace na www.lkpaluciny.cz.

Jan Hlaváč, průvodce dětí

Přednášky v Městské knihovně

Všechny příznivce literatury zveme k nám na podzimní část přednáškového cyklu, v rámci kterého do knihovny přijíždějí zajímaví hosté. V nejbližší době nás čekají následující dvě akce. Vstupné zdarma. Těšíme se na vás!

15. září od 18.00 hodin

Němcová, Havlíček (Literární hysterie)

beseda s Karolínou Zoe Meixnerovou Boženu buď miluješ, nebo nenávidíš. Do kterého tábora patříte vy? A proč byl Karel Havlíček Borovský takový frajer? Karolína je popularizátorka české literatury, která pořádá besedy pro studenty, milovníky literatury i úplné laiky. Monolog plný letopočtů a nudných faktů ale nečekejte.

6. října od 17.00 hodin

Seminář se spisovatelkou a psychologkou Ester Starou

Autorka se ve své praxi věnuje např. problematice rozvoje řeči (slovní zásobě, mluvní pohotovosti, jazykovému citu), předčtenářským dovednostem, individualizovanému nácviku čtení a čtenářství obecně. V semináři nám představí své knihy a hlavně možnosti, jak s nimi pracovat. Program je určený pro širokou veřejnost, velmi přínosným by však mohl být zejména pro pedagogy.

Jana Hamplová, ředitelka

Kameny zmizelých 2023

Také v letošním roce pokračuje město Chrudim v pokládání Stolpersteinů, neboli Kamenů zmizelých. Letos bude položeno dalších 10 kamenů a v příštím roce bychom měli projekt završit posledními 12 kusy.

Článek je v plné, nezkrácené podobě a s více fotografiemi zveřejněn na webu města na adrese www.chrudim.eu/kameny-zmizelych-2023.

Jako loni bude kameny pokládat osobně autor celého projektu, německý umělec Gunter Demnig. Akce začne ve **středu 6. září 2023 v 9.00 hod. v Opletalově ulici před čp. 15**. Zde položíme jeden kámen pro **Hedviku Rebenfeldovou**. Její manžel Eduard byl obchodník se sukem, provozoval obchod ve Fortenské ulici v domě čp. 137. Války se nedožil, zemřel v roce 1937. Hedvika se živila jako učitelka jazyků. Jejich dvě děti – dcera Alice a syn Oskar – měly štěstí a přežily! Oskar unikl nacistům emigrací přes Šanghaj, přihlásil se do čsl. armády. Působil v jednotkách RAF u 311. perutě. Židovské příjmení si změnil na Rodan. V Anglii po válce zůstal, oženil se v roce 1948 v hrabství Middlesex a zemřel v roce 1988. Jeho starší sestra Alice byla provdána za křesťana, profesora gymnázia PhDr. Theodora Wagnera, částečně se ukrývala a válku přežila v Chrudimi.

Na místě někdejšího obchodu Eduarda Rebenfelda ve Fortenské ulici je dnes copycentrum

Hedvika Rebenfeldová byla deportována s chrudimskými židy v prosinci 1942 do Terezína. Zde zůstala jeden rok a v prosinci 1943 byla deportována do Osvětimi. Vzhledem k jejímu věku neprošla selekcí a byla zavražděna v plynové komoře. Její děti po válce na náhrobku jejich otce na zdejším hřbitově připsaly jméno maminky a text „naše drahá maminka... zahynula v Osvětimi“.

Další dva kameny položíme na adrese **Rybičkova 7** pro **JUDr. Roberta Meisla a Elišku Weissovou**.

Tento dům patřil advokátu JUDr. Robertu Meislovi, původem z Nasavrk. V Chrudimi studoval na gymnáziu a v době studií bydlel u obchodníka Emila Weisse a jeho ženy Elišky v čp. 133 ve Filištínské ulici. Po studiu práv se do Chrudimi vrátil. Dům čp. 7/I zakoupil v roce 1935 a otevřel si zde advokátní praxi. Před deportací s ním bydlela staříčká Eliška Weissová, o kterou se staral. Navštěvovat ji sem chodila její neteř Irma Vtípišová, roz. Weissová s dcerkou Stáničkou. Dr. Meisl s Eliškou Weissovou byli deportováni do Terezína v prosinci 1942. Již velmi nemocná Eliška v Terezíně zemřela 1. 1. 1943, dr. Meisl byl zařazen do lednového transportu na

počátku roku 1943 do Osvětimi, který byl bez selekce poslán celý do plynu.

V domě JUDr. Meisla čp. 7 v Rybičkově ulici je dnes budova B Okresního soudu Chrudim – kancelář opatrovnícká, exekuční a dědická

Odtud se přesuneme dolů do **Široké ulice k čp. 87**. Ve velkém domě rodiny Adlerů bydleli před deportací v podnájmu manželé **Bernhard a Isabella Paschkesovi**. Do Chrudimi přišli v roce 1895 z Vídně, Bernhard Paschkes byl zaměstnán jako prokurista a ředitel u firmy F. L. Popper. Do Chrudimi přišli i s ročním synem Josefem Stefanem, který zde později studoval na gymnáziu. Rodina bydlela před válkou v domě čp. 300/IV v Husově ulici. Manželé Paschkesovi byli deportováni do Terezína v prosinci 1942 a oba zakrátko zemřeli – Isabella 13. 1. 1943, Bernhard 20. 1. 1943. U domu čp. 87 bude položen ještě kámen pro **Jaroslava Lustiga**, který pracoval jako příručí v obchodě u Adlerů. Také on zůstal v Terezíně pouze krátce, již 20. ledna 1943 byl poslán do Osvětimi, kde zahynul v plynové komoře ihned po příjezdu.

Někdejší dům rodiny Adlerů s obchodem v Široké ulici čp. 87. Ke stávajícím šesti zde budou položeny nové tři Kameny zmizelých

Další kameny položíme v ulici **Poděbradova před čp. 72 a 73**.

Tento blok domů je od roku 1873 spojen s židovskou rodinou Bergmannovou a Blumenkranzovou. Před čp. 72 položíme kámen pro **Marii Peškovou**, rozenou Meislovou.

Marie se zde narodila 19. 11. 1898 v rodině obchodníka Gustava Meisla a jeho ženy Růženy, rozené Bergmannové. Dům čp. 72 zakoupili Izák a Rosalie Bergmannovi v roce 1873 a zřídili si zde kramářství a trafikku. Bergmannovi měli 6 dětí, nejstarší dcera Hermína se provdala za Hermana Blumenkranze a žila v domě s rodiči. Do sousedního čp. 73 se o rok později přistěhoval Hermanův bratr Bernard, který zakoupil krajní dům čp. 74 a nakonec i dům čp. 73. Herman s Hermínou však v Chrudimi dlouho nezůstali, asi

v roce 1883 se vystěhovali do Ameriky. Doma zůstala nejmladší Bergmannova dcera Růžena. Izák zemřel již v roce 1888, Rosalie pak v roce 1902, a obchod zdědil zeť Gustav, manžel jejich nejmladší dcery Růženy. V roce 1910 však už byl Gustav duševně chorý, domácnost a obchod tedy musela vést jeho žena Růžena. Nebylo to pro ni určitě jednoduché, měla k tomu dvě školní děti – syna Ladislava, nar. 1896, a dceru Marii, nar. 1898. Ladislav byl žákem gymnázia, Marie chodila na měšťanku. Gustav Meisl zemřel v roce 1926 a je pochován na zdejší hřbitově. Růžena Meislová zemřela 20. 12. 1937.

Válku naopak prokazatelně přežil syn Ladislav, který se v roce 1945 přejmenoval na „Herold“. Uprchl do emigrace, byl v čsl. zahraniční armádě, do které vstoupil v Paříži v květnu 1940.

O životě dcery Marie, provdané Peškové, toho víme velmi málo. Marie byla deportována v prosinci 1942 do Terezína. Zde zůstala pouhých 7 týdnů a 23. ledna 1943 byla deportována dál do Osvětimi a zde zavražděna v plynu.

U domu **čp. 73** přibude Stolperstein pro **Idu Nermuťovou**, rozenou Blumenkranzovou. Její otec Bernard se sem přistěhoval za bratrem Hermanem, usadil v domě čp. 73 a otevřel si zde obchod se smíšeným zbožím. Narodilo se jim zde 5 dětí. Třetí dcera byla Ida, později provdaná Nermuťová. Rodina se zařadila mezi místní honoraci, čemuž odpovídalo i vzdělání dětí. Dcery studovaly konzervatoř, syn práva. Ida prý vystupovala i v budapeštské opeře. Později se provdala za Josefa Nermuťe, křesťana z protějščího domu v Lupáčově ulici a v manželství se jim narodily dvě děti. Když nastala okupace, její muž se s ní pod tlakem protizidovských nařízení rozvedl. Nebyla tak už chráněna tzv. smíšeným manželstvím a byla deportována v prosinci 1942 do Terezína. Zde zůstala jen do ledna 1943, kdy byla deportována do Osvětimi a bezprostředně po příjezdu zavražděna v plynu.

Ida Nermuťová a Marie Polanská, rozená Altová

Poslední adresa, kde letos položíme Stolpersteiny, je v ulici **Gorkého před čp. 505** na Rozhledně.

Tento dům si nechal postavit obchodník Hynek Pick. Stavba domu byla zahájena v roce 1924, ale Hynek Pick se dokončení nedožil – zemřel náhle v září 1924 a dům byl dostavěn až po jeho smrti. Hynek Pick se do Chrudimi přiznal do rodiny Freundovy, která v Chrudimi žila už v roce 1865. Jeho tchán Adolf Freund provozoval kramářství a prodej lihovin, který zeť převzal, v domě čp. 11-13/I na rohu Resslerova náměstí a Rybičkovy ulice. Rodina v tomto domě také

bydlela. Hynkova manželka Emilie s dcerou Boženou se do nového domu nastěhovaly v roce 1924 a žily zde až do deportace v prosinci 1942. Božena byla hned v lednu 1943 zařazena do transportu do Osvětimi a zavražděna po příjezdu v plynové komoře. Emilie zůstala v Terezíně. Zemřela zde 17. 3. 1943.

Tím se pro letošek loučíme s příběhy našich židovských sousedů. Jejich jména a životy tak budou již navždy vyryty do tváře města, které nedobrovolně opustili.

Alžběta Langová

Technické služby informují

Technické služby i o prázdninách pravidelně svážely odpad z města Chrudim a přilehlých obcí. Stává se bohužel, že do popelnic je ukládán i stavební odpad, který tam nepatří, způsobuje přetížení nádob a může způsobit jejich poškození, ale i poškození lisu v nástavbě svozového vozu.

Ke kontejnerům na separovaný odpad ve veřejné síti bývá odkládán odpad, který tam nepatří (objemný, elektrospotřebiče, stavební materiál,...), čímž vznikají černé skládky. Při odhalení viníka to bude řešeno Městskou policií. Tento odpad je možné odevzdat ve sběrném dvoře pro občany Chrudimi zdarma. Dále je možno využít službu na individuální odvoz objemného odpadu (skříně, židle, postel, sedačka,...), kterou nabízíme za poplatek 300 Kč, maximální objem je na vůz Multikára. Pokud odpad přesahuje uvedený objem, zajistíme svoz dle aktuálního ceníku.

Technické služby spolu s vedením města vyhodnotily strojní blokové čištění – rozdáno bylo přibližně 250 pokut a proběhlo asi 100 odtahů. V budoucnu se rozšíří lokality a frekvence blokového čištění.

Probíhá obnova dopravního značení po celém městě. Klimatické podmínky ovlivnily růst travního porostu a TS prováděly opakovanou závlaku cca 2000 stromů.

Počasí mělo zásadní vliv i na průběh chrudimské pouti, kde jsme rozmístili 42 kontejnerů 1100 l a tři velkoobjemové kontejnery 12 m³ na odpad. V sobotu a v neděli probíhal průběžný úklid, v pondělí generální. Sebralo se a uložilo na skládku 6 tun odpadu.

Zaměstnance Sociálního podniku města Chrudim můžete vidět při ručním čištění města a také při strojním zametání chodníků. Pomáhají rovněž při hubení plevelů, např. prostor mezi kostelem a Balustrádou u občerstvení Baringotka, kde jejich zásahem opět ožila kamenná dlažba. Dále pracovali v lokalitě ulic Družstevní, Slovenská a Příčná.

Útulek Chrudim informuje, že jeho kapacita je u psů naplněná z cca 70 % a u koček z 90 %, zájem o adopci není takřka žádný. V sobotu 23. září se v parku na Střelnici uskuteční akce *Kočka není pes*, kde bude útulek prezentovat svou činnost.

Jako každý rok sháníme vánoční strom, který by měl být pravidelně rostlý a do 12 metrů vysoký. Měla by se k němu dostat i těžká technika na kácení a přepravu. S případnými nabídkami, prosím, kontaktujte p. Kozelku na tel. 731 672 630. Děkujeme.

Martin Netolický, ředitel

Lesní slavnost na Čertově skalce

V pátek 8. září od 20 hod. se uskuteční promítání pod širým nebem u rozhledny Báry. Promítat se bude film *Kocour v botách: Poslední přání*. Promítání se uskuteční v případě příznivého počasí. Všichni jste srdečně zváni.

V neděli 10. září se můžete těšit na tradiční akci ke konci sezony, již 18. lesní slavnost na Čertově skalce. Letošní ročník se ponese v duchu lesnictví. Dozvíte se spoustu zajímavých informací o lese, práci lesníka a mnoho dalšího. Připraveny budou také různé ukázky. Doprovodný program pro vás připraví Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi. Během slavnosti si samozřejmě budete moci opéct buřty. Akce probíhá od 14 do 17 hod.

Další informace a podrobný program najdete na plakátech a na webu www.lesychrudim.cz.

Ondřej Švadlenka, Městské lesy Chrudim

Koncert k výročí otevření Husova sboru v Chrudimi

Srdečně zveme na koncert, který se uskuteční 1. října v 18 hodin. Vystoupí Pěvecké Terceto – Iveta Jinochová, Dana Friedelová, Kateřina Klímová – a jejich host Petr Řehůřek. Zazní písně Janáčka, Dvořáka, Martinů, dále písně židovské, italské i české lidové.

Tereza Koselová

Vyzkoušejte si lekce v Taneční škole InDance zdarma

Přijďte si vyzkoušet InDance taneční lekce zdarma, v rámci týdnu otevřených lekcí, které budou probíhat v tanečních sálech v Chrudimi a Pardubicích od 21. do 27. září. Také senioři nad 65 let si mohou přijít zdarma vyzkoušet nově otevřený taneční kurz na ukázkovou hodinu ve čtvrtek 14. září od 14.30 do 15.30 hodin v tanečním sále Karla Šípka 279, Pardubice II-Polabiny. Více informací najdete na www.indance.cz.

Kateřina Zadražilová

Do školy s loutkami

Návrat chrudimských dětí do školy a jejich rodičů do pracovního procesu hodlá Muzeum loutkářských kultur zpříjemnit hned několika akcemi, které ožíví kulturní život ve městě, zapojí malé i velké do společného tvoření a v neposlední řadě přivedou do Chrudimi zajímavé hosty.

Den otevřených dveří památek

V sobotu 9. září můžete od 8.30 do 17.00 hod. zavítat do muzea zdarma v rámci Dne otevřených dveří památek. Vedle prohlídky jeho expozice a výstav budete moci po celý den uplatnit svoji kreativitu v loutkovém workshopu nebo se vydat za zajímavostmi ze světa loutek při komentovaných prohlídkách v 10.00 a 14.30 hod. Od 18.00 do 22.00 hodin pak čeká na návštěvníky na terasách Mydlářovského domu mimo jiné i hudební program v rámci

akce Chrudim (o)zije! Hned druhý den, v neděli 10. září, se můžete s muzejníky z MLK vydat na Podhůru nebo pardubický Příhrádek, kde kreativní dílnou a loutkovým divadlem zpestří loučení s prázdninami.

Záříjové tvoření v Betlémě

Rok 2023 je také rokem intenzivní spolupráce mezi MLK a Muzeem v přírodě Vysočina. Celoroční projekt zaměřený na propagaci lidové kultury odstartoval v březnu v Chrudimi akcí nazvanou *Veselá sobota*, v květnu zas na oplátku přijely loutky z Mydlářovského domu na Veselý Kopec, aby jeho návštěvníkům zpříjemnily jarní víkend. O sobotách jste po celý červenec a srpen mohli navštívit speciální loutkářský koutek v hlineckém Betlémě a za loutkami se tam můžete vypravit i na podzim. V sobotu 23. září od 10.00 do 15.00 hodin na vás opět čekají loutkářská zastavení v lidových chaloupkách a tvůrčí dílny.

Břetislav Oliva, Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi

Dokud se zpívá aneb zážitkové odpoledne nejen pro seniory

Máte rádi známé lidové písničky, zlepší vám náladu country písně nebo máte rádi písničky skupiny ABBA? Potom je čtvrtý ročník této akce připraven právě pro vás.

Zdravé město Chrudim, Chrudimská beseda a Centrum sociálních služeb a pomoci Chrudim pro vás připravili na středu 6. září od 14.00 do 19.00 hodin pestrý program, který je určen nejen pro seniory. V případě pěkného počasí akce proběhne v Klášterních zahradách, pokud by nám počasí nepřálo, bude celá akce přesunuta do Fibichova sálu v Muzeu Chrudim.

Těšit se můžete na Retro-Band Chrudim, country kapelu Bibři a ABBAcz. Tento den se budete moci nejen pobavit, ale také získat potřebné informace pro sebe nebo své blízké.

U Centra sociálních služeb a pomoci Chrudim a Odboru sociálních věcí MěÚ Chrudim se dozvíte vše o poskytovatelích sociálních služeb ve městě a okolí, podpoře pečujících, připravena bude i ukázka kompenzačních pomůcek.

Městská knihovna Chrudim představí vzdělávací aktivity pro seniory a nabídne trénink paměti s lektorkou.

Život zrakově postiženým pomáhá řešit TyfloCentrum Pardubice (pracoviště Chrudim), které poskytuje komplexní služby lidem se zrakovým postižením, motivují je tak k aktivnímu životu a napomáhají jim k dosažení co největší míry samostatnosti. Představí vám poskytované služby, budete si moci prohlédnout kompenzační pomůcky, vyzkoušet simulační brýle i chůzi s bílou holí apod.

Stánek Péče o duševní zdraví vám nabídne možnost si vyzkoušet testy paměti a pozornosti.

Oblastní charita Chrudim vám představí své pečovatelské služby.

V rámci dalšího programu bude zajištěna tvořivá dílna s Mama klubem Chrudim – malování na obličej pro děti, dětské hry, ukázky první pomoci s Českým červeným křížem Chrudim a u Střední školy zdravotnické a sociální Chrudim si budete moci nechat změřit krevní tlak

a další tělesné hodnoty, nebude chybět ani fotokoutek. Vstup je zdarma. Zajištěna bude i možnost občerstvení.

Více informací najdete na plakátech, webových stránkách a facebookovém profilu města – Zdravého města Chrudim a MA21. Těšíme se na vás.

Soňa Poláková, Zdravé město Chrudim

Brány řemeslných dílen, farem a výroben dokořán

V sobotu 16. září 2023 se již potřetí v rámci akce PORTA APERTA otevřou brány řemeslných dílen, farem a výroben potravin či nápojů. Všechny je spojuje to, že jejich výrobky nesou některou ze značek kvality zastřešených Asociací regionálních značek.

Kde a jak certifikované produkty vznikají? Kdo je vyrábí či pěstuje? To mohou návštěvníci zjistit na vlastní oči a na řadě míst si i vlastnoručně výrobu vyzkoušet.

Mapu a seznam míst, které můžete v rámci druhého ročníku PORTY APERTY navštívit, spolu s popisem nabídky a odkazy na podrobnější informace najdete na www.porta-aperta.cz.

Kde budou brány otevřené v Železnohorském regionu? V alternativní jídelně Kruh zdraví v Chrudimi, kde se můžete podívat na výrobu žitného kváskového chleba a celozrnného závinu.

Rádi vás přivítají také v dílně Momo Chrudim o. p. s., kde pracují s českou ovčí vlnou. Barví ji a dále z ní technikou mokrého plstění vyrábí originální doplňky.

Celkovou nabídku všech certifikovaných produktů ze Železných hor najdete celoročně na www.rh-regionalniprodukt.cz.

Leona Turynová

Setkání se starostou

Ve středu 6. září se od 18 hodin uskuteční v Galerii v Muzeu setkání se starostou Františkem Pilným. Přijďte diskutovat o dění v Chrudimi a okolí. Jste srdečně zváni.

Richard Herbst

Přednáškový cyklus pod Širokými schody

Zveme vás na obnovený čtvrtletní cyklus přednášek ve spol. Vodní zdroje Chrudim, pod Širokými schody. Tématem cyklu 2023–2024 bude hledání souvislostí mezi novozákonními biblickými postavami či reáliemi a současným světem kolem nás.

Dozvíte se, co má s Biblí společného tragické zemětřesení v San Francisku v roce 1906, vlajková loď Kryštofa Kolumba při jeho slavné objevitelské cestě do Ameriky, nebo malá dřevěná loďka Foglarových skautů.

Proč se květině do svatebních kytic kaleříká hlava sv. Jana a lilii hůl sv. Josefa? Jaký je vztah mezi cvičenou kozou vybavenou sledovacím zařízením GPS, vyslanou do stáda přemnožených divokých koz ničících krajinu některých ostrovů, a neblaze proslulým novozákonním zrádce? Kde se vzaly a odkud pocházejí vlajky ruských válečných lodí operujících (nejen) v Černém moři? Jak přišla ke svému jménu nejhlubší šachta bývalých lukavických pyritových dolů jižně od Chrudimě a jakou souvislost s Biblí má charakteristická čapka členů stolní společnosti Kosové chrudimští?

Z jakého důvodu se porucha cirkulace ovzduší a mořských proudů v Tichém oceánu, která ovlivňuje klima na celé zeměkouli, nazývá El Niño a proč nám logo mnoha čerpacích stanic připomíná jednoho z Ježíšových apoštolů?

Všimli jste si, že příjmení kdysi obecně známého sovětského spisovatele, jehož hlavní dílo museli znát žáci všech škol, je odvozeno od jména jiného apoštola?

O tom a o mnohém dalším pohovoříme v cyklu Hokuspokus čili Bible v současném světě.

Přednášky se budou konat v přednáškové síni firmy Vodní zdroje Chrudim na náměstí U Vodárny čp. 138, pod Širokými schody, a to vždy ve čtvrtek od 19 hodin – poprvé ve čtvrtek 5. října.

Vstup je zdarma, parkování je zajištěno na zahradě firmy.

*Tomáš Pavlík,
Vodní zdroje Chrudim*

Vejšlapy KČT v září

sobota 2. září

Dožínky v Chrudimi
Sraz v 9.00 hod. před muzeem
Vedoucí: J. Tesař

středa 6. září

Chlumec nad Cidlinou – Karlova Koruna, 6 km
Sraz v 7.25 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 7.41 hod.
Vedoucí: J. Kožený

sobota 9. září

Křižanovice – Chrudim, 13 km
Sraz v 8.20 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 8.35 hod.
Vedoucí: Z. Klimeš

středa 13. září

Horní Jelení – Holice, 10 km
Sraz v 8.20 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 8.35 hod.
Vedoucí: E. Černotová
a V. Kubínová

sobota 16. září

Nasavrky – Žumberk, 10 km
Sraz v 8.20 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 8.33 hod.
Vedoucí: V. Šafránková a J. Tesař

středa 20. září

Stolany – Chrudim, 8 km
Sraz v 8.50 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 9.03 hod.
Vedoucí: V. Šafránková a J. Tesař

čtvrtek 21. září

Posezení v restauraci Alfa od 17.00
hod., vlastivědná přednáška

sobota 23. září

Litovel – autobusový zájezd, 6 km
Sraz v 6.45 hod před divadlem,
odjezd v 7.00 hod.
Vedoucí: G. Hoffmannová

středa 27. září

Okolo Vysokého Mýta, 10 km
Sraz v 8.20 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd 8.36 hod.
Vedoucí: I. Doudová

sobota 30. září

Pernštejnská vodárna v Srchu, 12 km
Sraz v 7.25 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 7.40 hod.
Vedoucí: J. Trásák

Chrudimská „nej“ (41)

Jeden z nejvýznamnějších vzdělávacích a zábavních chrudimských spolků – Měšťanská beseda

Dům čp. 54/I, první sídlo Měšťanské besedy, na fotografii z let 1857–1879 (dům uprostřed)

Po uvolnění politického a veřejného života v šedesátých letech 19. století se v Chrudimi (stejně jako v jiných českých městech) mimořádně rozvinul spolkový život. Již v roce 1866 zde vznikla Musejní společnost, jen o jeden rok mladší byl zdejší Sokol, v roce 1872 se ustavil Sbor dobrovolných hasičů a v roce 1870 byl založen jeden z nejpočetnějších chrudimských spolků, Spolek vzájemně se podporujících dělníků Ressel. Skutečným střediskem společenského života ve městě se však stala Měšťanská beseda, zpočátku označovaná jako Chrudimer Lese (Beseda) Verein, která dbala nejen o vzdělávání a zvyšování kulturní úrovně svých členů, ale byla také jedním z hlavních center chrudimské zábavy.

Úředně byla povolena (resp. její stanovy schváleny) rozhodnutím zemského prezidia ze dne 24. 2. 1847 a její ustavující valná hromada se konala 21. března t. r. Místem první působnosti Měšťanské besedy byl dům čp. 54/I na hlavním náměstí (byl zbořen v roce 1955), jehož větší část si Beseda pronajala od hodináře Václava Modestina již v lednu 1847. Prvním prezidentem Besedy se stal zdejší krajský komisař Tomáš rytíř z Putzlacheru.

V roce 1860 změnil spolek své besední místnosti a ve svém novém působišti v domě čp. 134/I na hlavním náměstí (u Františka Mareše) zůstal až do roku 1901, kdy nové místo svého působení našel v právě postaveném novobarokním křídle chrudimského Průmyslového musea.

Do té doby však již Beseda nejen mnohokrát změnila své funkcionáře (k jejím aktivním „výborům“ v této době patřili mj. Josef Klimeš, Karel Pippich a Alois Gallat), ale také dvakrát stanovy (v roce 1871 a 1881). Hlavním účelem spolku kromě vzdělávání svých členů (mj. půjčováním knih a časopisů) stále zůstávala společenská zábava a přední místo v ní měl i svérázný humor, o který se starala především v 60. a 70. letech 19. století její stolní společnost Sůva.

Sůva podle tradice vznikla na Silvestra roku 1858. Vzhledem k nedostatku archívních dokladů však nelze jednoznačně odmítnout

ani názor, že se tak stalo až o tři roky později po vzoru pražského spolku německých herců, tzv. Schlaraffie, jenž započal svou činnost v roce 1859.

Podle Pravidel Sůvy chrudimské z roku 1861 bylo jejím účelem *podporování všeho, co jest lidumilé, šlechtné, dobré a chutné, utvrzování se ve svornosti, ale především plašení zármutku, pěstování dobrého rozmaru, popíjení dobrého pívka, natahování večera přes půlnoc ... provozování šprýmův a provádění švand a frmolů besedních*. Ve městě i v jeho okolí se Sůva proslavila především každoročními Švandami o masopustním pondělí, silvestrovskými zábavami s pravidelnými půlnočními proslovky svého sekretáře Aloise Gallata a také silvestrovskými novinami Sůva, později vydávanými jako Sůva/Klapačka společně s chrudimskými Kosy.

Slavné období Měšťanské besedy druhé poloviny 19. století, kdy bylo ctí zapsat se do její Pamětní knihy pro celou řadu známých osobností českého veřejného a především kulturního života (Josefa Kajetána Tyla, Františka Škroupa, Jana Neruda, Františka Palackého, Františka Ladislava Riegra, Bedřicha Smetanu, Emila Holuba ad.), vystřídalo na počátku 20. století období, kdy význam Měšťanské besedy i Sůvy ustoupil do pozadí. Za nových společenských poměrů ji nakonec nahradila Občanská beseda (ustavená 27. 5. 1920), zaměřující se především na vzdělávání svých členů a osvětovou činnost. Jejím účelem bylo vzájemně se osvěžit společenskými styky a zároveň se sblížit výměnou názorů o časových otázkách. Svou činnost ukončila v roce 1926.

Po 2. světové válce připadla organizace osvětové činnosti ve městě Místní radě osvětové (1946), od počátku padesátých let pak působily v tomto směru ve městě Osvětová beseda při MNV a závodní kluby obou největších průmyslových podniků ve městě, Transporty a Evy (dnešní Evony). Z nich pak 1. 1. 1961 vznikl Jednotný klub pracujících, od 1. 1. 1985 Sdružený klub pracujících, spravovaný ZV ROH k. p. Vítkovice Transporta. Jeho činnost v roce 1991 částečně převzala příspěvková organizace města Chrudimská beseda.

Pavel Kobetič

Legitimace Měšťanské besedy A. Gallata z roku 1848

Chrudim včera a dnes

Tento snímek ze začátku 20. století zachycuje pohled z věže kostela sv. Kateřiny na Havlíčkovu ulici a kostel Nanebevzetí Panny Marie. Vpravo jsou patrné domy v Koželužské ulici, nízký dům s bílou fasádou a otevřenými vraty je bývalý hostinec Na Ostrůvku. V jeho místě se nyní nachází Všeobecná zdravotní pojišťovna. Vpravo od něj v domě čp. 253/III je nyní hodinářství. Nad hostincem mírně vpravo stojí bývalá vodárna a nad ní mírně vlevo dům Na Puši s vodárenskou věží. Přibližně uprostřed jsou domy čp. 169/III a 110/III, mezi nimi vedou Široké schody, které na snímku nejsou vidět. Vlevo od nich je Soukenická ulice. Na horizontu jsou domy v Břetislavově ulici včetně Mydlářovského domu,

kostel Nanebevzetí Panny Marie, stará škola čp. 57/I a průmyslová škola dřevařská čp. 238/II, částečně je vidět kostel sv. Josefa, dále měšťanská škola čp. 6/II a za ní domy v Novoměstské ulici.

Tento snímek byl použit jako předloha pro pohlednici Josefa Kohoutka, chrudimského knihkupce a vydavatele pohlednic. V muzejních sbírkách je zastoupeno několik černobílých i kolorovaných pohlednic s totožným záběrem.

Veronika Lánská, Regionální muzeum v Chrudimi

Na minutu s...

Kdo je lepší, moudřejší a vzdělanější?

Srovnávání je kořenem mnoha zlých věcí a událostí v našem životě. Kain se srovnával s Ábelem a skončilo to bratrovraždou, marnotratný syn byl poměřován svým starším bratrem a skončilo to závistí. Pravda, rozdíly mezi lidmi jsou a budou. Ve světě politiky, peněz, tam je to zvláště vidět. Jsou lidé bohatí i chudí, vzdělaní a obyčejní, šéfové a zaměstnanci, ctěná povolání i povolání opovrhovaná. Přesto, podobné srovnávání do života nepatří; nepatří do duchovního života a nepatří

ani do zdravého osobního a společenského života; podobné srovnávání je ve skutečnosti cestou k rozkladu, osobnímu i společenskému.

Jestliže chceme směřovat ne k rozdělení a chaosu, ale k pokoji a radosti i k naplněnému občanskému životu, pak nám naše srovnávání a podobné otázky „kdo je lepší a úspěšnější“ nepomohou. Posuzování, porovnávání se, nadbírání lidem, oslavování lidí, upřednostňování jednoho před druhým nikam nevede. Bůh sám nás spíše učí na prvním místě milovat, učí nás jednat a mluvit s bližním – bohatým i chudým, slabým či silným, vzdělaným či nevzdělaným – jako se sobě rov-

ným; a co víc: učí mě jednat a mluvit s ním s hlubokým respektem, laskavě a v lásce. Nakonec je to po milování Boha to největší přikázání – milovat svého bližního.

Proč o tom píšu na začátku nového školního roku? Protože i přes zjevnou důležitost našich studijních či pracovních zápasů to, co opravdu utváří náš život, leží jinde. Ne to, jak moc jsme šikovní či pracovití, nýbrž jak moc dokážeme milovat, jak dokážeme otevírat svá srdce.

*Martin Grohman,
kazatel Církve bratrské*

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR **211**

az **4000** Kč
na specifické diety
(pro všechny bez omezení)

az **3000** Kč
pro těhotné
a maminky

az **4000** Kč
na péči
o duševní zdraví

az **32 500** Kč
pro zdraví vaší rodiny

Přihlaste se
k nám do
**30.9.
2023**

Klientské centrum
Chrudim
Novoměstská 960

www.211.cz

 KURKA 25
KAMENICTVÍ PRO OKRES CHRUDIM
oblíbená a spolehlivá firma ve Vašem regionu
PARDUBICE - Milheimova 2813

MIMOŘÁDNÁ NABÍDKA
! LIKVIDACE SKLADOVÝCH ZÁSOB !

www.kamenictvi-kurka.cz

SLEVA NA KRYCÍ DESKY

JEDNOHROB
200 x 90 cm

ŽULA TARN, tl. 3 cm ~~7.775,-~~ → **4.775,-** ☎ **775 081 455**

 klimasystems.cz
tel.: 777 932 393

KLIMATIZACE | TEPELNÁ ČERPADLA | REKUPERACE

RENOVACE HROBŮ Jiří Bouška | tel.: 736 749 767
Efektivní řešení bez nutnosti vysokých investic!

- broušení, leštění, impregnace
- výměna starých/poškozených částí za nové (žulové)
- rovnání, svrtávání, obnovy písma
- hrobní doplňky a další

email: hroburenovace@gmail.com

Místo pro vaši reklamu

Ceník inzerce a další podrobnosti najdete na adrese www.chrudim.eu/zpravodaj

 PěknéWeby
www.pekneweby.cz

**Nečekej,
inovuj.**

<Aplikace / E-shopy / Weby>

Chrudimský zpravodaj

č. 9/2023. Vychází 1. září 2023
Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydává město Chrudim,
Resselovo náměstí 77, 537 01 Chrudim I,
IČO 270 211, DIČ CZ 00270211.
Redakce: Sylva Drašnarová, Aleš Prokopec.
Telefon redakce: 469 657 147,
e-mail: zpravodaj@chrudim-city.cz.

Redakční rada: Sylva Drašnarová, Richard Herbst,
František Chmelík, Pavel Kobetič,
Aleš Nunvář, František Pilný, Aleš Prokopec,
Jana Stehlíková.
Jazyková úprava: Bohumila Novotná. Autor
příspěvku odpovídá za věcnou a jazykovou
správnost. Redakce neručí za obsah příspěvků
externích dopisovatelů.

Náklad 11 000 výtisků.
Grafický návrh Markéta Steinert.
Předtisková příprava a tisk: Samab Press Group a. s.

Registrováno Ministerstvem kultury České
republiky pod značkou MK ČR E 11846.
Vychází 1x měsíčně. Distribuce zdarma do
všech domácností na území města Chrudimě.
Přetisk povolen pouze se svolením vydavatele.
Uzávěrka čísla 16. 8. 2023.

Chrudimská beseda

www.chrudimskabeseda.cz

1. – 3. 9.

Dožínky • 30. ročník folklórního festivalu

Folklórní festival, který se koná pravidelně od roku 1993 vždy začátkem září. V roce 2023 slavíme 30. výročí. Přehlídka špičkových folklórních souborů z České republiky, jarmark se uskuteční první zářijový víkend, kdy domácím i přespolním nabídneme výběr toho nejlepšího z folklóru, a to v příjemném prostředí Klášterních zahrad, kde bude probíhat první a druhý festivalový den. V pátek večer se uskuteční koncert Lenky Filipové. V sobotu zde bude připraven bohatý program nejen pro děti, ale i pro všechny ostatní návštěvníky, a to konkrétně dobré jídlo a pití, místní pivovary, jarmark. Dožínky vyvrcholí hlavním pořadem „To nejlepší z úrody“.

1. 9. | pátek v 19 h

Lenka Filipová

Koncert populární zpěvačky se uskuteční jako součást folklórního festivalu Klášterní zahrady | Vstupné: 390 Kč

1. 9. | pátek od 20.30 h

Muziky, hrajte nám!

Poslechem lidové muziky v podání folklórních souborů si můžete zpříjemnit čekání na velkolepou folklórní noc.

1. 9. | pátek od 21 h

Folklórní noc

Lidové tance a muzika v Klášterních zahradách.

2. 9. | sobota

Dožínky • 30. ročník folklórního festivalu

2. 9. | sobota v 9 h

Průvod městem • od Muzea do Klášterních zahrad projde slavnostní krojovaný průvod.

V Klášterních zahradách pak čeká pestrý program po celý den.

2. 9. | sobota 9–17 h

Jarmark, minipivovary, sýry, bramboráky, halušky, uzeniny, domácí chléb, frgále, trdelník, drátované šperky, ručně pletené košíky, ručně tkané šály a mnoho dalšího.

2. 9. | sobota 9.30–10.45 h

Pozvánky folklórních souborů

2. 9. | sobota 10.45–11.30

Ještě než se sklídí – pořad dětských folklórních souborů.

2. 9. | sobota 11.30–12.00

Před obědem pohádku aneb Strakaté bajky od Divadla Láryfáry

2. 9. | sobota od 15 h

To nejlepší z úrody

2. 9. | sobota 19.30–24 h

Merenda – velká taneční veselice nejen pro účinkující, ale i pro veřejnost – výuka tanců, taneční hry, občerstvení

3. 9. | neděle v 8.30 h

Zpíváme spolu, zpíváme Bohu | Bohoslužba v kostele Nanebevzetí Panny Marie s účastí folklórních souborů a jejich následné rozloučení s Chrudimí před kostelem.

8. 9. | pátek ve 20 h

Lesní dětské kino na Báře –

Kocour v botách: Poslední přání

Filmové promítání u rozhledny Bára pro děti i dospělé.

Koná se za příznivého počasí. Deky s sebou.

Vstup volný.

20. 9. | vernisáž ve středu v 17 h

Simona Blahutová

Vernisáž výstavy se uskuteční ve Výstavní síni Chrudim v Divadle Karla Pippicha.

Simona Blahutová (1980, Zlín) absolvovala v letech 2000–2006 pražskou Akademii výtvarných umění v maliřských ateliérech Michaela Rittsteina a Vladimíra Skrepla. Po počátečním odhalování falešného lesku módy a reklamy se pustila do historie a ideologií. Velmi překvapivě navrácí malbě její vyprávěcí, burčující a historický apel. Její výstavy mívají vtipné názvy, ale stojí za nimi hluboká úvaha o vině, trestu a moci. Historie je plná silných příběhů. Obrazy mají velkou moc, mnohem větší, než se obecně připouští, a to jak ty namalované, tak ty, které si nosíme v mysli.

20. 9. | středa v 19 h

Jazz ve Vinárně – Petr Zeman Quartet Jazz

Soubor hraje přes dvacet let a v popředí stojí jeden z předních kytaristů české moderní jazzové scény. Kapela pravidelně vystupuje v předních pražských jazz klubech. Kytarista Petr Zeman, bubeník Jan Červenka, kontrabas Vít Švec, vibrafonista Radek Krampal.

Vinárna Muzeum | Vstupné: 120 Kč

11. 10. | středa od 8 do 17 h

Přehlídka středních škol, odborných učilišť, středních odborných učilišť a vyšších odborných škol

Pořádá Chrudimská beseda a Úřad práce České republiky, kontaktní pracoviště Chrudim Muzeum Chrudim | Vstup volný

11. 10. | středa v 17 h

Paleček

Pohádka pro děti Divadlo Karla Pippicha – malá scéna Vstupné: 90 Kč, 50 Kč děti do 3 let na klin

17. 10. | úterý v 18 h

Jiří Kolbaba – Sedm divů Islandu

Cestopisná přednáška Divadlo Karla Pippicha | Vstupné: 210 Kč

19. 10. | čtvrtek v 19 h

Screamers

Zábavná show plná písniček a humoru. Divadlo Karla Pippicha

1. 11. | středa v 19 h

Lucie Bílá

Muzeum Chrudim

29. 11. | středa v 19 h

Javory – Hana a Petr Ulrychovi

Koncert populární skupiny, která nás těší svou hudbou již od roku 1974.

Muzeum Chrudim

Vstupné: 440–490 Kč

Divadelní předplatné A podzim 2023

14. 9 | čtvrtek v 19 h

Na koho to slovo padne • Gábor Gőrgy

5 mužů, 1 uzavřená místnost, 1 klíč ke svobodě a 1 revolver – to je výchozí situace této komedie. Komedie o tom, jak je snadné podlehnout pokušení moci a ovládnutí ostatních. Ale také o tom, jak se naše charaktery vybarví, když hledíme do ústí revolveru. Česká premiéra hry, která balancuje na hraně mezi absurdním divadlem a tarantinovsky laděnou drsnou komedií.

Hrají: Jakub Tvrdík, František Staněk, Jiří Zapletal, William Valerián, Josef Čepelka
Režie: Michal Vajdička | Překlad: Táňa Notinová
Uvádí Klicperovo divadlo Hradec Králové

8. 10. | neděle v 19 h

Lordi

Skandální salonní komedie na motivy korespondence Oscara Wilde a Robieho Rosse. Salonní, konverzační komedie ve slovenštině. Tři rozpustilí lordi hrají mezi sebou tajnou hru, ve které si roz-

dělují dámy a za sexuální úspěchy či neúspěchy s nimi, si nadělují červené a černé body. Až jednoho dne, jeden z lordů poruší pravidla hry a nastane neřešitelný problém.

Hrají: Martin Hofmann, Filip Rajmont, Peter Serge Butko a další

Režie: Peter Serge Butko

Uvádí Next Picture

18. 10. | středa v 19 h

Ajtáci

Milovníci humoru by si neměli nechat ujít tuhle porci zábavy. Britský televizní humor na českém divadelním jevišti.

Dějí se tam fakt neuvěřitelné věci – v kutlochu IT oddělení Reynholm Industries. Svoje pracovní i osobní příběhy tam prožívají Roy, Moss a jejich šéfova, která si mimo jiné myslí, že internet je uložený do krabičky a rozbije se, když upadne na zem. Hrají: Anna Polívková / Zuzana Kajnarová, Jiří Maryško, Viktor Zavádil, Lukáš Burian

Režie: Petr Svojtka

Autoři: Graham Lineham / Petr Svojtka / Jiří Janků
Uvádí Divadlo Radka Brzobohatého

6. 11. | pondělí v 19 h

S láskou Mary

Hořká komedie o tom, že životu se má jít naproti. Connie, Leona, Millie a Mary jsou dámy z amerického jihu a jejich největším životním povyražením za posledních 30 let je pravidelná každotýdenní partička bridže. Co se stane, když jedna z nich náhle zemře? Děvčata to vyřeší po svém. Půjčí si popel zemřelé kamarádky Mary z pohřebního ústavu na poslední společnou karetní hru. Hořká komedie amerického herce, dramatika a scénáristy Paula Elliotta se hrála po celých Spojených státech. Hru o tom, jak je důležitá tolerance a respektování jiných, nebo o tom, že životu se má jít naproti.

Hrají: Veronika Žilková, Eva Novotná / Gabriela Štefanová, Hana Halberstadt, Elena Trčková / Simona Rejdová, Ondřej Dvořák

Režie: Petr Halberstadt

Uvádí Divadlo Bolka Polívky & StageArtCz

7. 12. | čtvrtek v 19 h

Na Zlatém jezeře

Romantická komedie upřímně dojmá i baví. V kouzelném prostředí na březích Zlatého jezera tráví léto starší manželé. Věčně brblající, nepraktický a naschvál i doopravdy zapomínající profesor v penzi Normen a jeho chápací žena Ethel, starající se o muže i domácnost s neutuchajícím půvabem a noblesou. Příjezd dcery Chelseay s partnerem a jeho tvrdohlavým synkem Billym pomůže Normenovi vystoupit náhle z letargie a všechny zaskočí svým příkladem: Vždycky je čas za život, i ten nejobyčejnější, začít se znovu prát.

Hrají: Ladislav Frej / Jan Vlasák, Simona Stašová, Marika Procházková, Vasil Fridrich / Jan Teplý ml., Jaromír Nosek / Karel Zima / Radim Kalvoda, Billy Ray Jakub Jan Černý / Filip Antonio / Michal Pazderka / Kryštof Zapletal / Jan Dlouhý / Jiří Dlouhý
Režie: Vladimír Strniško
Překlad: Kateřina Hilská
Uvádí Agentura Harlekyn

Divadelní předplatné B podzim 2023

25. 9. | pondělí v 19 h

Tik Tik

Originální komedie z čekárny u psychiatra. Komedie TIK TIK upoutá diváky hned na začátku svou neobvyklostí i živým humorem. V čekárně psychiatra se setkávají tři muži a tři ženy, různého věku, zaměstnání, osudu. Spojuje je stejný problém: trpí „tikem“, chtějí-li obsedantní neurózou, s kterou se těžko žije. Všichni věří v pomoc světoznámého odborníka, jenže ten se omluvil za zpoždění. Do komických situací probleskuje snaha o vzájemnou pomoc a pocit, že nejsou se svými problémy sami se proměňuje v přesvědčení, jak důležité je najít v sobě odvahu navázat přátelství, možná i lásku...

Hrají: Tereza Kostková, Kristýna Frejová, Šárka Kubíková, Josef Polášek, Václav Knop, Jaromír Nosek

Režie: Jakub Nvota

Uvádí Komorní divadlo Kalich

FOLKLÓRNÍ FESTIVAL

CHRUĐIMSKÉ DOŽÍNKY

30. ROČNÍK

1.–3. 9. 2023

KLÁŠTERNÍ ZAHRADY

14. 11. | úterý v 19 h

Otec

Dojemná a současně vtipná tragikomédie o jednom smutném fenoménu naší doby – o Alzheimerově chorobě. Hra psaná z pohledu muže, jenž je tímto neduhem postižen. Jednotlivé scény se vzájemně popírají, postavy mají více podob a příběh se skládá nepřímou, skoro až detektivně... Andrému je osmdesát, býval tanečník a žije se svou dcerou Anne a jejím manželem Antoinem. Anebo býval inženýr, jehož dcera Anne se odstěhovala do Londýna za novým přítelem Pierrem? Proč...?

Hrají: Jan Vlasák, Aleš Procházka/Jiří Štrébl, Veronika Gajerová, Radim Kalvoda/Zdeněk Vencel, Jana Trojanová/Lenka Zbranková, Lilian Fischerová/Tereza Vítů

Režie: Petr Svojtka | Autor: Florian Zeller
Uvádí Divadelní společnost Indigo

20. 12. | středa v 19 h

Chlast

Člověku od narození chybí ke štěstí 0,5 % alkoholu v krvi. Je čas to napravit! Krutá severská komedie.

Čtyři přátelé, středoškolské učitelé již dávno rezignovali v pracovní i soukromé sféře na své životní cíle a sny. Doběhlo je vyhoření, a tak přežívají v monotónním stereotypu každodenních povinností. Až jednoho dne se dovídají o svérázné teorii norského filosofa. Ta tvrdí, že člověk se rodí s deficitem půl promile alkoholu v krvi. Pokud by jej doplnil, jeho život by hned byl pestřejší. Experiment může začít... Zdá se, že teorie skutečně funguje! Co tedy zvýšit dávky? Krutá severská komedie, v níž se nakonec tančí... Ale za jakou cenu?!

Hrají: Petr Stach, Jacob Erfteimeijer, Robert Jaškův, Tomáš Petřík

Režie: Thomas Zielinski

Uvádí Švandovo divadlo na Smíchově

Chrudimské hudební večery podzim 2023

Projekt vznikl za finanční podpory: Ministerstvo kultury – Státní fond kultury České republiky

21. 9. | čtvrtek od 19 h

„Hudba královen“ pro královské věnné město Chrudim

Soubor **Musica Dolce Vita** se věnuje interpretaci skladeb pro flétnu a harfu všech stylových období v podání špičkové sólové flétnistky Zofie Vokákové a skvělé harfenistky Zbyňky Šolcové a ve spojení s písněmi a áriemi pro mezzosoprán Daniely Demuthové. Program provází hudbou žen skladatelek od nejstarší sv. Hildegardy von Bingen, přes královny Annu Boleynovou a Marii Antoinettu, mapuje období romantismu (Clara Schumann, Alma Mahler), pokračuje do impresionismu k Pauline Viardote a nezapomeneme ani na současnou českou skladatelku Sylvii Bodorovou, či známou americkou harfistku Deboru Henson-Conant.

15. 10. | neděle v 19 h

Cello Republic

Soubor čtyř violoncellistů: Petr Špaček / Jan Zemen / Matěj Štěpánek / Ivan Vokáč.

Jedinečná čtveřice violoncellistů, vítězů mezinárodních soutěží, sólistů i pedagogů, popularizátorů klasické hudby. Tito kluci se proslavili u nás, ve světě, na YouTube a kamkoliv vkročili. Nechávají za sebou vyprodané sály, originální zážitky z koncertů a milióny shlédnutí.

Zazní hudba od klasiky přes Jazz, populár a další žánry...

Fibichův sál

7. 11. | úterý v 19 h

Orchestrální koncert: Komorní filharmonie Pardubice

„Strhující živel“ | Kateřina Javůrková – lesní roh | dirigent Yu-An Chang

V programu: Felix Mendelssohn-Bartholdy, Hebridy (Fingalova jeskyně) – předehra op. 26, Jean Sibelius, Valse Triste

Richard Strauss, Koncert pro lesní roh a orchestr č. 1 Es dur op. 11, Ludwig van Beethoven – Symfonie č. 6 F dur op. 68 „Pastorální“

Fibichův sál

14. 12. | čtvrtek v 19 h

Martinů Voices

Dirigent Lukáš Vasilek. Kateřina Englichová, harfa. V programu vánoční písně a koledy – české i z cizího světa, především slavný cyklus B. Brittena: „Chvála koled“.. Vše v interpretaci špičkového sboru se světovým vřehlasem...
Fibichův sál

Den památek

www.chrudimskabeseda.cz

9. 9. | sobota od 9 do 17 h

Den památek

Volný vstup do mnoha památek v Chrudimi – kostel Nanebevzetí Panny Marie, kostel sv. Michaela, kostel sv. Kateřiny, kostel sv. Michaela, Muzeum barokních soch, přednáškový sál v Muzeu Chrudim, Regionální muzeum v Chrudimi, Muzeum loutkářských kultur, Bašta Prachárna, Galerie ART, Chrudimská šatlava, TIC. Komentované prohlídky, jejich přesný čas a místo setkání bude uvedeno na plakátě – Novoměstská kašna, Kapucínský konvent, Klášterní zahrady, kostel Nanebevzetí Panny Marie, Morový sloup. .

Chrudim (o)žije

www.chrudimskabeseda.cz

9. 9. | sobota

Chrudim (o)žije

Chrudimská beseda & Mlsný pecivál Vás zvou na večerní program pouličního festivalu. Hudba, zpěv, tanec a umění na Resselově náměstí a v přilehlých ulicích. Vstup volný

Chrudim na cestách

www.chrudimskabeseda.cz

19. 9. | úterý v 7.30 h

Bouzov, Javoříčské jeskyně

Ustupné: 650 Kč zahrnuje dopravu + vstupy

13. 12. | středa v 9 h

Adventní Olomouc a velký mechanický betlém v Mohelnici

Prodej vstupenek 6.11. ve 14 h

Vstupné: 370 Kč zahrnuje dopravu + vstup

Taneční kurzy 2023

8. 9. | pátek v 17 a ve 20 h

Zahájení tanečních kurzů

Výuka se uskuteční ve Fibichově sále Muzea v Chrudimi od září do prosince (celkem 12 lekcí, včetně Plesu v bílém), kurzy se budou pravidelně střídát.

Informace, kalendář na webu

www.chrudimskabeseda.cz

Muzeum barokních soch

www.barokochrudim.cz

Otevírací doba: pondělí – neděle 9–12 13–17 h

9. 9. | sobota od 9 do 17 h

Den památek**Městské kino Chrudim**

www.kinochrudim.cz, Facebook, Instagram

21. 9. | čtvrtek v 10 h

Život pro samouky | 75Kč

Komedie / ČR / 90 min / do 12 let nevhodné

21. 9. | čtvrtek v 17 h

Bod obnovy | 150Kč

Sci-fi / Krimi / ČR / Slovensko / 111 min

21. 9. | čtvrtek ve 20 h

Podivnější než ráj | Filmový klub | 120/80Kč

Drama / Komédie / USA / Německo / 89 min / titulky

22. 9. | pátek v 17h

ONEMANSHOW – The Movie | 150Kč

Komedie / Akční / ČR / 100 min / do 12 let nevhodné

22. 9. | pátek v 19:30 h

Expend4bles: Postradatelní | 150Kč

Akční / USA / 103 min / titulky / do 15 let nevhodné

23. 9. | sobota v 17 h

Barbie | 150Kč

Komedie / Dobrodružný / USA / 114 min / dabing

23. 9. | sobota v 19:30 h

Oppenheimer | 150Kč

Drama / Historický / USA / 180 min / titulky / do 15 let nevhodné

24. 9. | neděle v 17 h

Nikdy neříkej nikdy | 150Kč

Komedie / Romantický / ČR / 104 min / do 12 let nevhodné

24. 9. | neděle v 19:30 h

Mission: Impossible Odplata – První část

150Kč
Akční / Dobrodružný / USA / 164 min / titulky / do 12 let nevhodné

28. 9. | čtvrtek v 17 h

Dvě slova jako klíč | 150Kč

Drama / ČR / 100 min / do 12 let nevhodné

28. 9. | čtvrtek v 19:30 h

Vocasy na tripu | 150Kč

Komedie / USA / 93 min / dabing / do 15 let nevhodné

29. 9. | pátek v 17 h

Želvy Ninja: Mutantí chaos | 150Kč

Animovaný / Akční / USA / 105 min / dabing

29. 9. | pátek v 19:30 h

Gran Turismo | 150Kč

Akční / Sportovní / USA / 134 min / titulky

30. 9. | sobota v 19:30 h

Indiana Jones a nástroj osudu | 150Kč

Dobrodružný / Akční / USA / 154 min / dabing / do 12 let nevhodné

Regionální muzeum v Chrudimi

Široká 86, Chrudim, 469 620 330,

info@muzeumcr.cz, www.muzeumcr.cz

Návštěvní doba: Út–Ne 9–12, 12.30–17

Stálé expozice:

Mozaika z dějin regionu – seznámíte se s dějinami města Chrudimi neobvyklým a zajímavým způsobem. Během návštěvy budete procházet temným koridorem, ve kterém se postupně objevuje dvanáct prostorových scén.

Alfons Mucha – plakáty – v této expozici představujeme jedinečnou sbírku 42 litografií významného českého malíře a představitele secese Alfonse Muchy (1860–1939).

Výstavy:

Výstava potrvá do 8. 10.

Hola, hola, škola volá!

aneb Chrudim, město škol

Tradice chrudimského školství sahá až do 14. století. Současná síť škol vznikala průběžně od druhé poloviny 19. století. Nejstarší školní budova sice již svému účelu neslouží, ale řada současných škol sídlí v původních budovách z 19. nebo počátku 20. století. Výstava stručně připomene historii chrudimského školství a obecně historii vzdělávání.

Výstava potrvá do 3. 9.

Josef Ressel | 230 let od narození

Výstava prezentuje výsledky celoročního projektu Města Chrudim, Městské knihovny, Regionálního muzea a chrudimských škol, který je věnován světově nejznámějšímu chrudimskému rodáku Josefu Resselovi.

Výstava potrvá do 26. 9.

Středověké hry

Interaktivní výstava, na které na Vás čeká celkem jedenáct stanovišť, na kterých si budete moci vyzkoušet, jak se bavili naši předci. Chcete si zahrát deskovou hru mlýn ve středověké krčmě, projít se na chůdách nebo zkusit roztočit dřevěnou káču? Rádi byste ukázali svým potomkům, jak se cvrnkaly kuličky? To vše a také další herní prvky na Vás čekají v naší výstavě.

7. 9. – 15. 10. 2023

Středověké hry – archeologické nálezy

Malá výstava prezentující soubor archeologických nálezů vztahujících se ke společenským hrám, způsobu trávení volného času a dětskému hraní ve středověku.

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi

www.puppets.cz, puppets@puppets.cz, Facebook, Instagram a YouTube.

Břetislavova 74, Chrudim, tel: 469 620 310, otevírací doba: Po–Ne | 8:30–17:00

Magický svět loutek

Prozkoumejte stálou expozici muzea, loutky kočovních marionetářů nebo moderní a filmové loutky. Podívejte se, jak se hraje loutkové divadlo ve světě.

Výstava otevřena do 7. 1. 2024

Cesta za světlem | Luminiscenční loutky divadla Blackwits

Zažijte neopakovatelnou hru barev a světél v černém divadle Ivana Krause a Nadi Munzarové. Ponořte se do tmy v zářivé krajině podmořského světa v Luminoherně.

Výstava otevřena do 2. 7. 2022 – 19. 5. 2024

Všechno nejlepší

50 let Muzea loutkářských kultur v Chrudimi
Oslavte půlstoletí muzea ve vybrané společnosti českých i zahraničních gratulantů z muzejní sbírky.

Akce:

9. 9. | sobota

Den otevřených dveří památek

Vstup volný.

V 10:30 a ve 14 h komentovaná prohlídka muzea
Od 8:30 do 17 h výroba loutky v ateliéru.

9. 9. | sobota

Chrudim (o)žije!

Dancing barefoot 18 h | Alexej Byček od 20 h – koncert na terasách muzea

Vstup volný, občerstvení zajištěno.

20. 9. | středa v 18 h

Noc literatury v kavárně Mlsný pecivál

S frontmanem kapely Vypsaná FiXa Michalem Márdim Mareudou. Vstup volný.

23. 9. | sobota od 10 do 15 h

Loutkohrátky v Hlinsku, ve spolupráci s Muzeem v přírodě Vysočina. Loutky se nastěhují do chaloupek v Betlémě v Hlinsku. Navštivte je a pohrajte si s nimi!

Změna programu vyhrazena.

Pod Širokými schody

www.vz.cz, U Vodárny 137 – Pod Širokými schody, Chrudim

Výstava 6. 9. – 31. 10. (pondělí – pátek 8–15 h)
vernisaž 5. 9. v 18.30 h

Voda

Výstava - fotografie Fotoklubu Chrudim potrvá do 31. 10.

5. 9. | úterý v 19 h

Daniel Smutek – Voda

Přednáška.

Galerie Art

www.galerieart.cz, Resselovo náměstí 12, Chrudim

Výstava potrvá do 5. 9.

Jan Švankmajer – Grafika a objekty

Výstava potrvá do 5. 9.

Miroslav Oliva – Nádoby

9. 9. – 25. 10.

Siegfried Herz – Obrazy a kresby

Díra výstavní

Mini galerie Díra výstavní situována v Pasáži Žralok na Resselově náměstí je volně a nonstop přístupná veřejnosti.

9. 9. | 16–18 h

Workshop, při kterém bude přítomen psací stroj, veřejnosti nabídne příležitost k volným asociacím a interpretacím obrazů od autorky aktuální výstavy a sdílení různých úhlů nazírání na totéž.

U sochy Mistra Jana Husa

6. 9. – 21. 11.

Jasmína Kozánková: Priestor a slepota

Freud ho přirovnával k ledovci pod hladinou. Adler ke kořenům stromu, já ho sledám pod mechy v podzemí. Podvědomí. Většinu času skryté. Výstava přizve i kolemjdoucí k pootvěření nevědomých zón hlav formou automatického textu.

R klub Chrudim

www.r-klub.cz, Husova 300, Chrudim

Prodej vstupenek www.smsticket.cz

9. 9. | sobota začátek ve 21 h

Chrudim (o)žije i Rockotekou – DJ Jozzy

23. 9. | sobota – začátek ve 20 h

Debustrol, host: Hejtman

30. 9. | sobota – začátek ve 20 h

The Primitives group

7. 10. | sobota ve 20 h

Oldies diskotéka

12. 10. | čtvrtek ve 20 h

Na Stojáka – Lukáš Pavlásek, Petr Vydra, Jirka Jakima

13. 10. | pátek ve 20 h

Švihadlo

14. 10. | sobota ve 20 h

Brutus

20. 10. | pátek ve 20 h

Laco Déczi

21. 10. | sobota ve 20 h

Krausberry

27. 10. | pátek ve 20 h

Emma Smetana & Jordán Haj

28. 10. | sobota ve 20 h

Oldies diskotéka

Lékárna.cz

Pears Health Cyber

www.lekarna.cz

23. 9. | sobota od 10 h

Kočka není pes

Oslavíme společně se všemi příznivci domácích mazlíčků Světový den zvířat a podpoříme naši rostoucí kategorii Potřeby pro zvířata. Touto akcí volně navazujeme na sponzorovaný pořad Kočka není pes, účast na akci přislíbili protagonisté pořadu Ruda s Klárou. Těšit se dále můžete na ukázky Dog dancing, Agility, veterinární poradnu. I děti si přijdou na své, bude pro ně nachystán skákací hrad, malování na obličej. Všichni jste srdečně zváni i se svými domácími mazlíčky a dětmi do parku Střelnice v Chrudimi. Vstup zdarma

Spolek Hurá na výlet

www.musicprostoryt.cz, Široká 29, Chrudim (naproti Muzeu)

V případě nejasností nás neváhejte kontaktovat na telefonnu 605 313 919, každé pondělí až středu od 9 do 12 h.

1. 9. | pátek od 17 h

Kulturní akce během folklórního festivalu Chrudimské dožínky – TETA Oldies revival (evergreeny v podání strýců Ivana, Pavla a Martina);

od 19:30 h jam session

9. 9. | sobota od 17 h

Kulturní akce během festivalu Chrudim (o)žije – od 17 h RetroBand Zdeňka Škvařila, od 20 h domáci skupina BarVy s řadou hudebních hostů

19. 9. | úterý od 14 h

Podzimní setkání pracovníků komunitního centra se seniory nad plánováním zimní sezóny 2023–2024

21. 9. | čtvrtek od 13 h

Workshop – výroba andílků s Martinou

26. 9. | úterý od 14 h

Promítání fotografií z výletů a Senior Festivalu 2023

29. 9. | pátek od 17 h

Zahájení klubové sezóny – jazzová skupina M.A.R. z Chrudimi; od 19:30 h duo Luboš Pospíšil, český zpěvák a hudebník, známý hlavně jako frontman poprockové skupiny 5P) spolu s Jakubem Červinkou z Výsonínu

Každá středa 13–17 h a čtvrtek 13–17 h

Hurá kavárna • přijďte posedět na kávu a popovídat. Dezert si můžete vzít z domu

Momo Chrudim, o.p.s.

www.devcatkomomo.cz, info@devcatkomomo.cz, tel: 775 780 950, Palackého třída 200

16. 9. | sobota od 10 do 17 h

Pozvánka na Den otevřených dveří

Jako certifikovaní výrobci jsme se zapojili do akce pořádané Asociací regionálních značek PORTA APERTA – Den otevřených dílen a farem. Cílem je umožnit veřejnosti, která se ve stále větší míře zajímá o kvalitní produkty s doložitelným původem, poznat místa, kde tyto výrobky vznikají a osobně se seznámit s jejich tvůrci i procesem výroby. Zveme vás tedy na exkurzi do naší plstářské dílny. Výrobní postupy si budete moci sami vyzkoušet. Přípravny budou kreativní dílničky pro děti i dospělé (za příspěvek na materiál). Na místě si můžete zakoupit výrobky naší dílny a materiál na domácí tvoření. Plstěné výrobky Sociálně terapeutické dílny Momo nesou označení Regionální produkt Železné hory od roku 2014. Do dílny (sociální služby) dochází lidé s mentální, tělesným a zdravotním postižením, kteří zde nacházejí pracovní uplatnění odpovídající svým možnostem a schopnostem.

UPcentrum

Michaela Čechlovská, tel.: 731 211 416, info@upcentrum.cz, www.upcentrum.cz

Zdravý pohyb – kompenzace – core – skupinové lekce – osobní tréninky – cvičení pro děti – cvičení pro dospělé

Nové kurzy září 2023 – začínáme 11. 9. 2023 – rezervace spuštěny

Děti

Cvičení pro děti od 3. měsíců do 6 let

Kurzy budou probíhat v telocvičně Pohádkové kavárny Carostrom, Na Rozhledně 766, Chrudim

Cvičení pro děti od 7 do 12 let – kompenzace jednostranné zátěže, posílení středu těla, protažení, celkové správné nastavení a držení těla a páteře, předcházení vadám na páteři. Kurzy budou probíhat v MaNe Gym, Havlíčkova 795, Chrudim
Bližší informace na www.upcentrum.cz nebo na: deti@upcentrum.cz

Dospělí

Pilates – pro začátečníky, mírně pokročilí i pokročilí, ranní Pilates. Kurz UPmatwork pro muže. Core a funkční tělo. Individuální tréninky. Kurzy budou probíhat v MaNe Gym, Havlíčkova 795, Chrudim. Bližší informace na www.upcentrum.cz nebo na: pilates@upcentrum.cz

29. 9. – 1. 10.

Podzimní víkendový pobyt zdravého pohybu pro ženy!Kongres hotel Jezerka na Seči. Ubytování na 2 noci ve 2L pokoji, 2x snídaní (možnost dokoupení PL/PP), cvičební a doprovodný program, 1x 60 min v Aqua centru/denně. Počet míst omezen, rezervace, informace na www.upcentrum.cz/vzdelavani/**Letní kino „BioLeták“ v Chrudimi**www.bioletak.cz

Chrudimské filmové léto 2023

1. 9. | pátek ve 20:30 h**Super Mario Bros. ve filmu**

Animovaný / Rodinný | USA | 2023 | 92 min | dabing

2. 9. | sobota ve 20:30 h**John Wick: Kapitola 4**

Akční / Thriller | USA | 2023 | 169 min | titulky

3. 9. | neděle ve 20:30 h**Miloval jsem svou ženu** | Chrudimský filmový klub Vás zve do kina

Romantický / Drama | Maďarko / Německo | 2021

169 min | titulky

Pavel Malínský**16. 9. | sobota v 16 h****Jarek Filgas Band**

Letní kino Chrudim

16. 9. | sobota v 19 h**Queenways**

Letní kino Chrudim

Prodej vstupenek na oba koncerty (400 Kč),

na jeden koncert 250 Kč

Štístko a Poupěnkawww.stistkoapoupenka.cz**23. 9. | sobota v 15.30 h****Velká oslava**

Divadlo Karla Pippicha

Prodej vstupenek na webu pořadatele

Nordic Walkingwww.nanwi.cz, nanwi@nanwi.cz

Bc. Erika Dykastová, nutriční terapeut a instruktor Severské chůze, tel.: 602 142 746

2. 9. | sobota od 10 do 13 h**Základní (skupinový) kurz správné techniky Nordic walking**Sraz v Rabštejnské Lhotě na parkovišti za Restaurací U Drobílků | místo konání: Chrudimské lesy
Nutné se předem přihlásit (na webu, případně telefonicky).**Každé pondělí od 16.30 do 18.30 h****Pravidelné lekce**

Rozcvička, chůze v tempu – technika NW, posilování, strečink.

Sraz v Rabštejnské Lhotě na parkovišti za Restaurací U Drobílků | místo konání: Chrudimské lesy
Nutné se předem přihlásit (na webu, případně telefonicky).**Žij svůj sen**Prodej vstupenek – pokladna Divadla Karla Pippicha, Turistické a informační centrum, online na www.chrudimskabeseda.cz**5. 10. | čtvrtek v 18 h****Veselá trojka**

Muzeum – Fibichův sál

Prodej vstupenek

(350 Kč v předprodeji, 400 Kč na místě)

4. 11. 2023 | sobota v 19 h**Kabaretní Féerie**

Divadlo Karla Pippicha

Prodej vstupenek (590 Kč)

10. 02. 2024 | sobota v 19 h**CoqTale • kabaret & burlesque**

Divadlo Karla Pippicha

Prodej vstupenek (450 Kč)

Rytmus Východní Čechy, o.p.s.**12. 10. | čtvrtek v 19 h****Věra Martinová se skupinou Meritum**13. benefiční koncert | Divadlo Karla Pippicha
Prodej vstupenek – pokladna Divadla Karla Pippicha, Turistické a informační centrum, online na www.chrudimskabeseda.cz**JT promotion s.r.o.****15. 11. | středa v 19 h****Na Vánoce budu gay – Pino Ammendola**

Divadlo Karla Pippicha | Vstupné: 650 Kč

Big Band Chrudimwww.bigbandchrudim.cz**24. 11. | pátek v 19 h****Podzimní koncert Big Band Chrudim**Dirigent Martin Profous, zpěváci Petra Sirůčková, Simona Krauzová, Richard Köhler. K výše uvedeným ještě přibude herec, zpěvák, tanečník a dabér Jan Cina. Hrát a zpívat se bude swingová klasika, filmové melodie, pop. Slovem bude již tradičně provázet Karel Král. Srdečně Vás zveme.
Divadlo Karla PippichaProdej vstupenek od 15.9. od 14 h (390 Kč): pokladna Divadla Karla Pippicha, Turistické a informační centrum, www.chrudimskabeseda.cz**Salsa & bachata s Kristýnou**Tel. 777022653, email salsachrudim@gmail.com, FB Salsa Chrudim

Lekce latino tanců, které si získaly oblibu po celém světě. Přijďte si užít energii karibských rytmů! Předchozí zkušenosti nejsou potřeba, stačí radost z pohybu a chuť rozvlíknout boky. Naučíme se tanec, který si zatančíte v praxi, složitých choreografií se bát nemusíte. Vhodné pro páry i jednotlivce, úvodní hodina je zdarma. Začínáme druhý týden v září, místo a čas bude upřesněno.

Zelený dům Chrudim, z.s.Víta Nejedlého 584, Chrudim, tel: 469 811 145 / 606 576 513, FB zelenyumdumchrudim, www.zelenyumdum.estranky.cz**Chrudimské podzimní rozjímání** při Evropském týdnu mobility v městském parku bude v průběhu září uveřejněno, popř. tel: 775 012 157**29. 9. | pátek od 8 do 17 h****30. 9. | sobota od 8 do 15 h****Environmentálně - ekologická expozice** na Zemědělské škole Chrudim v rámci tradičních Podzimních výstav**Slatiňany**www.slatinany.cz**3. 9. | neděle a 17. 9. | neděle****Divadelní prohlídky**

Divadelní spolek Acord Vás zve na hrané divadelní prohlídky na Státní zámek Slatiňany.

24. 9. | neděle v 17 hU příležitosti svátku sv. Václava a Dne české státnosti srdečně zveme na **Slavnostní koncert do kostela sv. Martina.****26. 9. | úterý v 19 h****192. Laskavý večer – František z Assisi**

Společenský dům

Taneční škola InDancewww.indance.cz**Přihlašování do kurzů na rok 2023/2024**

Pokud uvažujete o tanečním vzdělání v příjemném kolektivu, který má společný záměr – tančit, bavit se a aktivně pečovat o své zdraví, jsou tyto taneční kurzy tím pravým ořechovým. InDance je největší taneční školou v České republice s jedinečnou výukovou metodikou, kombinující fyzioterapeutické prvky a techniky moderního tance i baletu, stejně jako bezpečné prostředí ve skupině. Nyní máte možnost tuto atmosféru zažít na vlastní kůži, přihlašování do kurzů Taneční školy InDance na rok 2023/2024 je spuštěno – vhodné pro všechny věkové kategorie, od nejmenších dětiček po dospěláky, jak pro začátečníky, tak i mírně pokročilé a pokročilé tanečnický.

Přijďte si vyzkoušet InDance taneční lekce zdarma, v rámci týdnu otevřených lekcí, které budou probíhat v InDance tanečních sálech v Chrudimi a Pardubicích od 21. do 27.9.

LITE Chrudim – škola angličtinyŠiroká 83, Chrudim, www.lite.cz, chrudim@lite.cz, tel: 774 650 544Přijďte si vyzkoušet náš způsob výuky na **ukázkovou hodinu angličtiny** – na hodinu se, prosím, předem objednejte na našem webu nebo telefonicky. Naše výuka je zaměřená na komunikaci a praktické použití angličtiny. AJ učíme v 10 úrovních od úplných začátečníků po pokročilé. Nabízíme skupinovou, firemní i individuální výuku. Otevíráme běžné kurzy, konverzační kurzy a kurzy obchodní angličtiny.**Jazyková škola Zebra****Výuka prezenčně i online!**Učit se online můžete odkudkoliv, kdykoliv: www.jazykovkanadalku.cz, tel: 777 350 407. Prezenčně, Erbenova 383, Chrudim, www.skola-zebra.cz, info@skola-zebra.cz, tel: individuální i skupinová výuka: 774 450 405.**Jazykové kurzy v malých skupinkách 3-5 lidí.**

AJ, NJ, FJ, ŠJ, RJ, IT, ČJ pro cizince. Zaměření na konverzaci. Termín podle Vašich časových požadavků. Kurzy pro děti. Kurzy pro dospělé. Kurzy pro seniory. Konverzace s rodilým mluvčím. Angličtina pro práci. Firemní a individuální výuka. Příprava na zkoušky i možnost složení zkoušek a získání certifikátů LanguageCert.

**MĚSTSKÉ KINO
CHRUDIM****začínáme
promítat
21. září**